

Rocambole Pedersen

Den forsvundne pølsemaker

Av Kristiania-detektiven Stein Rasks oplevelser

bokselskap.no
Oslo 2019

bokselskap.no, Oslo 2019

Rocambole Pedersen: *Den forsvundne pøsemaker*

Teksten i bokselskap.no følger 1. utgave, 1919 (Kristiania/Aschehoug) og er basert på digital tekstversjon ved Øystein Tvede og Knut Sigurd Senumstad.

ISBN: 978-82-8319-504-0 (digital, bokselskap.no),

978-82-8319-505-7 (epub), 978-82-8319-506-4 (mobi)

Teksten er lastet ned fra bokselskap.no

Kap. 1. Detektiven Stein Rask

[1] Den berømte Kristiania-opdager Stein Rask sat i sin ungtarsleilighet i Frognerveien, dypt nedsunken i sin bløte lænestol. Med lange drag røkte han sin cigar og fulgte med øinene de blaalige røkringe, som langsomt steg op mot taket.

Stein Rask var en ung mand, knapt 35 aar gammel. Med sin iver, sin energi og sin kolde, klare hjerne var han allerede for flere aar siden blit berømt som byens dygtigste politimand og fineste sporhund. Et par heldig utførte hverv av international betydning hadde øket hans ry. Han benævntes allerede av sine kolleger i den faste polititjeneste «Asbjørn Krag's overmand». I et par tilfælder hadde endog Kjøbenhavns politikammer og London Scotland Yard hat bruk for hans assistanse.

Detektiven sat nedsunken i dype tanker. Av og til rynket han brynene og trommet nervøst mot bordplaten med de slanke, elegante fingre.

Det som i øieblikket beskæftiget den store opdagers tanker, var – sandt at si – nærmest de økonomiske bekymringer og tidernes pinagtighet.

Det var slet ikke saa let, som det i romanerne altid [2] blev fremstillet, at være praktiserende privatdetektiv i Kristiania. For en tid tilbake hadde aviserne hyppig indeholdt en eller anden notis om opdageren Stein Rask, med en rosende bemerkning om, at nu hadde det lykkedes ham at knipe den eller den storforbryder eller bankrøver, som de skandinaviske landes samlede politistyrker saa længe forgjæves hadde gjort jagt paa – eller at nu hadde den berømte privatopdager kunnet gi opdagelseschefen værdifulde fingerpek i en eller anden mystisk affære. Men disse rosende artikler var blit sjeldnere og sjeldnere i det sidste. Nu var det regelmæssig kun hans lille faste avertissement: «Stein Rask, privatdetektiv, Frognerveien 158 B, kontortid 9–3», som prydet avisernes spalter. – Heller ikke hadde hovedstadsbladene i den senere tid været saa tilbøielig til at ta ind de smaa beskedne notiser, som opdageren i ny og næ hadde fundet at burde tilstille dem for at minde publikum om sin tilværelse. Stein Rask tænkte med bitterhet paa, hvor mange gange han hadde slitt trapperne op og ned til redaktionskontorene for at la sig interviewe eller for at la pressen tilflyte en liten beretning om sin virksomhet i de forløpne maaneder. Men stadig var redaktøren «optat» eller avisen var «overlæsset med stof for den første tid fremover.»

Men – selvfølgelig er det det nobleste for en berømt opdager at arbeide helt i det skjulte, tænkte Stein Rask med et litet suk. Saa kan de fandens bladnegre ha det saa godt.

Han maatte imidlertid tilstaa for sig selv, at det var længe siden det hadde været en større affære nu.

Med en større affære mente Rask i dette øieblik nærmest en, som det var noget at tjene paa.

Om hans store forgjængere, Sherlock Holmes, Nick Carter og Asbjørn Krag, hørte man rigtignok aldrig

at [3] de mottok noget salær for sit arbejde. Man hørte overhodet ikke noget om, hvad de levet av. Den side av saken var det store publikum merkelig likegyldig for. Men i det virkelige liv fortonet det sig nok desværre anderledes. Man befandt sig nu i krigsaaret og dyrtidsaaret 1917. Alting blev mere og mere kostbart og vanskelig at faa fat paa. Utgifterne økedes for hver dag. Og samtidig blev konsultationerne sjeldnere og sjeldnere. En skinsyk hustru en gang imellem, som vilde ha utspionert sin egtehalvdels liv og levnet, det var saavisst ikke noget at bli fet av. Kort sagt: Det var vanskelig nok at faa baaten til at bære.

De par større affærer, Rask hadde hat i det sidste, maatte nærmest siges at ha tat en skeis vending.

Først var det historien med den italienske hertuginde s juveler. Alt tydet paa, at det skulde bli en rigtig førsteklasse affære med et fyrstelig honorar. Et sæt kostbare juveler, nedarvet i hertuginde s familie fra det 17de aarhundrede, var sporløst forsvundet fra hendes avlaaste smykkeskrin i hendes værelse paa Voksenkollen Sanatorium. Rask saa allerede i aanden for sig en længere artikel i alle byens aviser om den berømte Kristiania-opdager, som med sin «geniale skarpsindighet» og sin «aldrig svigtende energi» hadde løftet sløret for det tilsynelatende uløselige mysterium. Og saa en check paa 5000 kroner som finale paa dramaet! Men da det kom til stykket opløste det hele sig i det latterligste ingenting. Det viste sig, at hertuginde n simpelthen dagen iforveien hadde glemt at lægge juvelerne ned i skrinet. De befandt sig i bedste velgaaende inde i klædeskapet sammen med hendes tangofarvede silkekjole, som hun aftenen iforveien hadde baaret paa den russiske gesandts bal. Og det var ikke engang ham [4] selv, Stein Rask, som hadde opdaget det, men en almindelig idiot av en hoteltjener med pomadisert haar og skil i nakken. Ens ære som berømt detektiv forbød en jo simpelthen at ta en øre for sit bryderi i et saadant tilfælde.

Og likedan var det gaat med en række andre av de større saker, der var betroet ham i det sidste halve aar.

De mystiske trudselsbreve fra «Den sorte Haand» til mangemillionæren direktør Stephanson viste sig at være en drøi spøk av direktørens dusbrødre og pokerkamerater, som hadde villet spille ham et puds til hans 40-aarige fødselsdag. Og «attentatet» paa Raufoss vaabenfabrik var kort og godt en diger skrøne, opfundet av vagtmanden selv, som paa denne maate hadde tænkt at tjene sig en belønning. Det pinligste ved den sidste historie var forresten, at 3 forskjellige mistænkte personer allerede var sat under laas og lukke paa Rasks foranledning og maatte slippes ut igjen efter et par ukers varetægtsarrest med en masse undskyldninger og dikkedarer. Efterpaa var der en temmelig spydig avisartikel i «Verdens Gang», øiensynlig inspirert fra visse hold inden det officielle politi.

En rynke la sig over den store opdagers høie, intelligente pande, og der undslap ham et mismodig suk. At være opdager til dagligdags var igrunden en temmelig skidt bestilling –

Nu er margarinen oppe i 75 øre marken ogsaa, fortsatte han sine triste funderinger. Og nøkkelosten i 3 kroner kiloen. Det gaar snart ikke an at leve længer for andre end aktiemæglere og kaféverter.

Alting steg. Steg stadig og ubønhørlig. Hans søndags eftermiddagscigar kostet ham nu 30 øre, inklusive stempelavgift, og «Nr. 14», som ombølget ham med de lifligste røkskyer, naar han spekulerede over et særlig [5] indviklet problem, var ogsaa paalagt i en uhyggelig grad.

Pinedød! utbrød han og slog i bordet med sine knyttede næver. Det er paa tide det blir en ordentlig

affære nu!

Da ringte det paa klokken.

Kap. 2. Fru pølsemaker Grøftegrøft

[6] Som sagt: Det ringte paa klokken.

Der vilde altsaa komme et besøk.

Og med ett fløi der en anelse gjennom detektivens sjæl: *Nu* kom den, den store hemmelighetsfulde sak, den som vilde kalde paa alle hans evner og kræfter, gjøre hans navn verdensberømt og bringe det paa telegrafens vinger langt utenfor Europas grænser –

Han rettet sig op i stolen.

Borte var de økonomiske bekymringer. Borte var tidernes pinagtighet. Nu var han kun den geniale opdager, den energiske retfærdighetens forkjæmper, alle forbryderes frygtindgydende fiende –

Han slængte den halvvrøkte cigar bort og grep pipen isteden. Den stoppet han i en fart med «Nr. 14», strøk av en fyrstik og tændte paa.

Hvorfor denne ombytning? vil læseren maaske spørge.

Jo, som bekjendt røker ingen detektiv andet end snadde, naar han er i arbeide. Hvem har hørt tale om Sherlock Holmes med en rød Sossidi i munden? Aldrig. Og Stein Rask visste altfor vel, hvad der sømmet sig for en stor opdager i et saadant øieblik.

Følgelig stoppet han snadden og dampet løs av alle kræfter.

— — —

[7] Hans husholderske kom i døren.

«En dame spør efter hr. detektiven,» sa hun med sin sedvanlige høitidelige mine. Husholdersken, madam Kopperud, var datter av en graver og hadde i sine yngre dage været gift med en kirketjener, saa hun hadde alt fra barnsben av faat øinene op for livets alvor.

«La hende komme ind,» sa den store opdager.

Et øieblik efter tren en temmelig fyldig, sortklædt dame ind gjennom døren.

Rask bød hende plads i lænestolen, hvor han selv netop hadde sittet. Selv tok han plads paa en anden stol, i et hjørne av værelset.

Derved kom han selv til at sitte i skygge, mens lyset faldt skarpt og tydelig paa den nyankomnes ansigt. Dette var en forsigtighetsregel, som han hadde lært ved flittig studium av sine store forgjængeres metoder i faget.

«Værsaagod frue, jeg staar til tjeneste,» sa Rask i en let, forretningsmæssig tone.

«Mit navn er fru Grøftegrøft, fru pølsemaker Grøftegrøft,» sa den ubekjendte og brøt ut i en voldsom hulken.

«Kjære Dem frue,» sa detektiven beroligende. «Det er da ikke noget at graate for. Fortæl nu uten omsvøp alt hvad De har paa hjertet. Betro Dem til mig fuldt ut, og jeg skal hjælpe Dem saa godt det staar i menneskelig magt.»

«Men jeg vet slet ikke, hvor jeg skal begynde,» sa den nyankomne og en ny hulken gjennomrystet hele hendes skikkelse.

«Begynd med begyndelsen,» sa den store opdager rolig men bestemt. «Og husk endelig paa at ta med alle detaljer. Specielt slike detaljer som De selv ikke tror [8] har nogen betydning for saken. Det er nemlig altid denslags ting, som indeholder gaatens løsning.»

Og fru Grøftegrøft begynde at fortælle, mens detektiven lænte sig tilbake i stolen og lyttet til –

Han sat med lukkede øine og hørte paa. En uforstaaende iagttagere kunde let ha trodd, at han sat der som en ganske uinteressert og nærmest halvsovende tilhører. Men i virkeligheten arbeidet hans hjerne som aldrig før. Alle hans tanker var anspændt paa dette ene: at samle alle traade i sin haand og naa ind til kjernen i det uhyggelige mysterium, han ante vilde oprulles for ham.

— — —

«Mit navn er Amanda Grøftegrøft, født Jensen,» begynde fru. «Jeg er datter av kolonialhandler Jensen paa Grønnerløkken. I min ungdom var jeg litt av en skjønnhet – efter hvad folk sa da –»

Fruen kastet et koket litet sideblikk paa detektiven. Men denne fortrak ikke en mine, og fru. fortsatte:

«Friere hadde jeg nok av, gudbevares vel. Like fra mit fylde 16de aar. Men jeg avviste dem alle, indtil Herman kom, slagter og pølsemaker Herman Grøftegrøft, min mand som nu er forsvundet paa en saa mystisk og uforklarlig maate.»

Fruen blev paany overfaldt av sin sindsbevægelse. Hun pudset næsen kraftig, og fortsatte:

«For 10 aar siden blev vi gift, Grøftegrøft og jeg. Og jeg tør nok si, vi har levet et ganske lykkelig familieliv sammen. Grøftegrøft har jo sine svakheter han ogsaa, naturligvis, men hvem kan si sig fri for det her i denne verden. Saa det er jo ikke noget at snakke om –»

«Jo,» sa detektiven skarpt. «Jeg maa vite *alt*. Tal kun ut frue.»

[9] «Ja naar det endelig skal fortæles, saa har Grøftegrøft altid været litt for glad i flasken, desværre. En pjoalter kunde han ikke motstaa. Som ungkar var han jo vant til at ta et litet glas i godt selskap, og det har han fortsat med efterat han blev gift ogsaa. Saa jeg var aldrig helt tryk, naar han var alene ute om aftenen. Det hændte ret som det var, at han blev bilt hjem av en tre-fire venner, og da var han jo ofte i en litt misserabel forfatning –»

Fruen sukket.

«Men kvindfolkhistorier merket jeg aldrig noget til, efterat vi blev gift da. Hvordan det var før, kan jo være det samme baade for mig og andre. Idetheletat vil jeg si, at vi hadde det ganske bra sammen. I det sidste, efterat krigen var begyndt, tjente vi temmelig godt og kom rent ovenpaa i økonomisk henseende. Ja, De forstaar, pølsemakerforretningen var jo ikke netop noget at bli fet av. Men Grøftegrøft var adskillig borti aktier og slikt, – en gang hadde han vist et parti kobber ogsaa, som han tjente grovt paa. Kort sagt, vi sat godt i det, kjøpte egen murvilla i Thomas Heftyes gate med bad og w. c. og elektrisk lys, hadde egen bil og 2 piker og chauffør og saa videre. Og saa skulde ulykken komme! Og det er ikke længere siden end igaar, at det forfærdelige skedde –

Igaaraftes ved 11-tiden sat Grøftegrøft inde paa sit røkeværelse. Han var optat, sa han, og vilde ikke forstyrres. Jeg vet sandelig ikke hvad han bestilte. Jeg tænkte nærmest, sandt at si, at det var en liten tit i flasken, han skulde ha for sig selv.

Paa dette tidspunkt befandt jeg mig selv i dagligstuen, værelset like ved siden av. Der hadde været en liten strid mellem min mand og mig, fordi han en times tid iforveien hadde ymtet noget om, at han kanskje [10] maatte ned paa kontoret i et forretningsanliggende senere paa aftenen. Nu kjender jeg Grøftegrøfts «forretningsanliggender», og jeg gav ham derfor en ordenlig salve ind, saa han tilslut lovte, han skulde holde sig pent hjemme den kvelden. Og saa sat vi altsaa og mugget i hver vor stol og i hvert vort værelse.

Ute regnet det. Det var mørkt og trist. Tunge, sorte skyer drog over horisonten, og av og til skar et lyn gjennom mørket. Det var likesom selve luften var svanger med uhygge, og jeg følte mig ganske beklemt tilmode.

Da hørte jeg pludselig sagte, listende trin utenfor mit vindu. De gled forbi vinduet og stanset tilsyneladende lidt længere borte. Det blev stilt en stund, men saa forekom det mig, at jeg hørte en svak dunken eller skrapen mot væggen. Jeg gik hen til vinduet og aapnet det. I det samme hørte jeg en stemme – en ukjendt mandsstemme hviske: *Inat klokken tolv!*

Jeg anspændte mine øine til det yderste for at se gjennom mørket. Det forekom mig, at jeg saa en mørk skygge glide forbi derute, men det hele var saa svakt, saa ubestemt og skyggeagtig, at det var umulig for mig at si, om det var en mand eller en kvinde, – eller om det kanskje bare var mine overanspændte nerver som hadde spillet mig et puds.

Jeg lukket vinduet og satte mig atter ned i stolen. Et øieblik tænkte jeg paa at gaa ind til min mand og spørge, om han hadde merket noget. Men saa hørte jeg et skap derinde i min mands værelse bli aapnet og umiddelbart efter et klunk i en flaske, efterfulgt av et velbehageligt «æh!». Jeg blev grepet av min gamle uvilje mot min mand og tænkte: La ham bare holde paa derinde i fred. Jeg skal saavist ikke forstyrre ham.

Jeg fortsatte at læse i sidste roman av Elinor Glyn. [11] Jeg tror nok jeg slumret av et litet øieblik, for pludselig for jeg op med et sæt og saa paa klokken. Den var da 12 præcis.

Da hørte jeg en besynderlig lyd inde fra Grøftegrøfts værelse. Det var listende trin av flere føtter, som mennesker der famler sig frem i mørke. Pludselig hørte jeg et dumpt fald av et menneskelig legeme, efterfulgt av en undertrykt ed. Stemmen kunde jeg ikke skjelne. Derefter hørtes en svak hvisken av en

anden stemme, vistnok en kvindestemme.

Jeg sprang op fra stolen.

Og i det samme hørte jeg *de tre rædselsfulde skrik* –»

Kap. 3. Tre skrik i natten

[12] «Hvilke skrik?» spurte detektiven aandeløst.

«Ute fra mørket, ute fra haven kom der tre langtrukne, forfærdelige skrik. Det var skrik, der intet menneskelig hadde ved sig. Hvis jeg skal sammenligne dem med noget, maatte det være med et dyreskrik, skriket fra en kat i pine, – bare meget grufuldere og intensere. Det kom som fra et væsen i den høieste dødsangst, som en fortapt sjæls vaandefulde rop paa avgrundens rand –»

«Jasaa,» sa den store opdager eftertænksomt. «Det var mystisk.»

«Jeg fløi hen til døren,» fortsatte fru Grøftegrøft, «og ind paa min mands værelse. Det laa i mørke. Jeg skrudde lyset paa.

Værelset var tomt.

En stol laa væltet, og vinduet stod aapent. Jeg sprang hen til vinduet. Atter forekom det mig, at jeg saa den samme skygge lynsnart glide forbi ute i mørket. Da mine øine hadde vænnet sig til mørket, kunde jeg intet mistænkelig se derute. Haven laa taus og mørk som før.

Jeg vendte mig atter til værelset. Først saa jeg kun den væltede stol og min mands pjoalterglas, som laa knust paa gulvet.

[13] *Men da la jeg merke til blodfleckene.»*

Detektiven rykket tilbake, saa det knaket i stolen.

«Blodfleckene?» utbrød han bestyrtet.

«Ja, blodfleckene,» sa fru Grøftegrøft. «Paa gulvet foran bordet var der en frisk rød flek, endnu ikke tørret ind, øiensynlig en bloddraape. Et par meter borte, nærmere vinduet, var der nok en bloddraape. Og endelig fandt jeg i vinduskarmen den tredje blodflek.»

Detektiven sat længe taus, hensunken i dype grublerier. Derpaa reiste han sig braat og sa med mørk stemme:

«Her har der øiensynlig fundet en forbrydelse sted!»

«Ja,» sa fru Grøftegrøft og brast i graat. «Der kan nok ingen tvil være om det. Jeg sat oppe hele natten og ventet paa, at min mand skulde komme tilbake. Men ingen Grøftegrøft viste sig. Da dagens bleke lys brøt frem, sat jeg fremdeles i lænestolen, blek og forvaaket, med mørke ringer under øinene efter den søvnløse nat. – Og endnu har jeg intet hørt fra min mand. Saa besluttet jeg mig til at gaa til Dem. Jeg vilde jo nødigg ha politiet ind i mit hjem med alle derav følgende ubehageligheter, indkaldelser til forhør o.s.v. Og De er jo

anerkjendt som Norges, ja kanske Europas og verdens største nulevende detektiv.»

«De skal ikke angre at De er kommet til mig, frue,» sa detektiven Stein Rask. Han stod høi og rank foran hende, med sammenbidte læber, mens et ubestemmelig smil spillet henover hans racerene, energiske ansigt. Alle og enhver kunde se, at dette var en mand man kunde betro sig til, – den rendyrkede *mandsvilje*, den koncentrerte maskuline energi, en hvem al tidens feminine bløtagtighet var fremmed –

[14] «Turde jeg maaske be om et litet forskud?» sa detektiven Stein Rask. «Et mindre forskud paa salæret. Det er jo en del uforutsette utgifter, som snart vil paaløpe,» la han til med sin sedvanlige verdensmandsmæssige haandbevægelse.

«Hvor meget?» spurte fru Grøftegrøft, idet hun tok portemonnæen frem.

«Hundrede kroner, tak,» sa den store opdager.

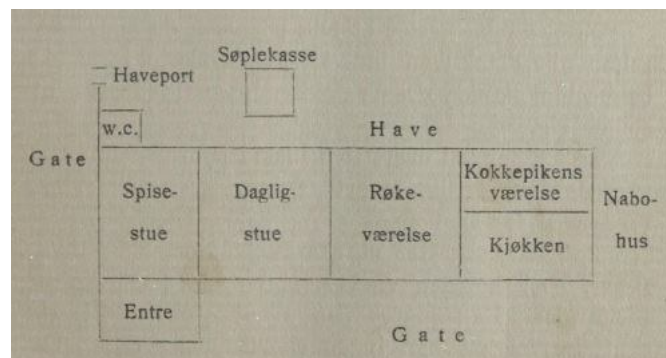
Og et kvarter efter rullet en automobil avsted med de to, den store opdager og den av ulykken saa haardt hjemsøkte frue, til pølsemaker Grøftegrøfts bopæl.

Kap. 4. Stein Rask i arbeide

[15] De stod paa aastedet for den mystiske begivenhet.

Detektiven Stein Rask gik altid metodisk frem.

Derfor begyndte han med at opta et rids over værelserne i første etage. Ridset saa saaledes ut:

Fra entreen kom man ind i spisestuen, derpaa i dagligstuen, hvor fru Grøftegrøft hadde sittet aftenen iforveien. Ved siden av denne laa røkeværelset, hvor hendes mand hadde opholdt sig, og bortenfor dette igjen kjøkkenet og kokkepikens værelse. Huset støtte paa to sider til gate, og paa den tredje side laa haven. Ut av haven førte en port. Paa den fjerde side av Grøftegrøfts hus laa et andet hus. Men da [16] dette ingen rolle spiller i nærværende fortælling, er det unødvendig at beskrive det nærmere.

«Hvor mange personer bor der i Deres leilighet,» spurte Rask.

«Grøftegrøft og mig selv,» svarte fru, «desuten en kokkepik, en barnepik, en chauffør og 9 barn. Vore barn altsaa. Kokkepiken har sit værelse indenfor Grøftegrøfts røkeværelse, like bak kjøkkenet. Vi og barna har vore soveværelser i anden etage. Chaufføren og barnepiken ligger paa kvisten.»

«Hvad hetter chaufføren?» spurte Rask.

«Rasmus Nilsen,» svarte fru.

«Hm,» sa den store opdager tankefuldt. «Jeg faar ha ham i kikkerten. Der er altid noget mistænkelig ved chauffører. Gud vet hvorfor, forresten.»

Efter at ha kastet et blik gjennom de andre værelser gik detektiven ind i røkeværelset, hvor det hemmelighetsfulde drama ved midnatstid hadde utspillet sig.

«Alt staar vel urørt som inat?» spurte han.

«Ja selvfølgelig,» svarte fru. «Jeg turde ikke røre noget før De kom.»

Detektiven kastet et skarpt blik omkring i værelset. Der laa den væltede stol og der det knuste pølterglas. Han lugtet paa glasskaarene. Til sin skuffelse merket han ingen eiendommelig duft. Det lugtet kun almindelig 3 stjerners Crabbie.

Derpaa gav detektiven sig til at studere de tre mystiske blodflekker. Han la sig paa alle fire paa gulvet og gransket dem gennem sin lupe. Der kunde ingen tvil være. Det *var* blod, menneskeblod. Detektivens langvarige øvelse satte ham straks istand til ved hjælp av sin lupe at skjelne en blodflek fra en almindelig saftflek eller en hvilken som helst anden flek.

[17] Da den tredje flek befandt sig i vinduskarmen, tænkte detektiven, slutter jeg derav at forbryderen – eller forbryderne muligens – er kommet ind og ut gennem det aapentstaaende vindu ut til haven. Følgelig maa haven undersøkes, om der skulde være spor av en eller anden art.

Stein Rask satte altid tanke øieblikkelig om i handling. Et halvt minut efter stod han ute i haven.

«Men hvad er det?» utbrød han forbauset.

Like under vinduet til røkeværelset laa der en liten blank gjenstand.

Han tok den op.

Det var en bukseknapp.

Men det var ingen almindelig bukseknapp. Det var en uhyre simpel tingest av zink eller jern, med 4 huller i, av en saa tarvelig sort, at ingen skrædder i hele Kristiania vilde ha sat den ind i et par bukser.

Hvor pokker har jeg set den slags knapper før? tænkte Rask. Der var noget saa usigelig kjendt ved hele knappen. Det var som om den vakte minder fra længst forsvundne dage. –

Under enhver omstændighet, tænkte Rask, er det ganske utelukket, at pølse-maker og aktiejobber Grøftegrøft har gaat med den slags knapper i sine bukser. Og da knappen ligger like nedenfor vinduskarmen, er der al sandsynlighet for, at den har tilhørt *manden som var inde paa røkeværelset inat kl. 12.*

Han stak knappen i lommen.

Jeg skal nok siden finde ut, hvad slags knapp det er, tænkte han. Det kan ikke være mange som forhandler denslags her i byen.

Rask hadde ventet, at der nedenfor vinduskarmen hadde været et blomsterbed med dyp muldjord, hvori [18] alle fotspor hadde avtrykt sig tydelig. Men nei. Like under vinduet løp den grusbelagte gang, hvor intet spor av nogen art kunde skjelnes.

Det er pokker saa uheldig jeg bestandig er, tænkte han for sig selv. Sherlock Holmes og Asbjørn Krag fik alting ganske anderledes lagt til rette. Her staar jeg derimot med en bukseknapp, en stakkars fattig bukseknapp, som eneste nøkle til mysteriet.

Rask fulgte hele gangen bort til haveporten, men intet mere var at se. Ikke engang et blodspor kunde lede opdageren paa vei.

Kommen tilbake til huset lot Rask tjenerne sammenkalde og underkaste et strengt forhør. Men ingen av dem kunde fortælle noget av betydning. Chaufføren hadde hat fri og været ute i byen «paa moro.» Han kom først tilbake ved 3-tiden om natten og hadde følgelig intet hørt. Barnepiken var gaat tilsengs kl. 10 og hadde heller intet hørt, med undtagelse av at hun syntes hun i søvne hadde hørt et par skrækkelige skrik. Kokkepiken Gurine Ratlemark hadde gaat og stelt med opvasken paa kjøkkenet, fortalte hun, og var netop færdig med den, da hun hørte fruens forfærdelige rop inde fra røkeværelset. Hun var den første som var kommet til, da fruene hadde ropt.

Det forekom Rask, at kokkepiken rødmet og saa lidt forvirret ut, da hun avgav denne forklaring.

«Hørte De absolut intet, før fruene ropte?» spurte Rask med et gjennomtrængende blik, et blik der maatte gaa ind til marv og ben paa den runde, trivelige kokkepiken.

«Ne-ei,» sa hun nølende og øiensynlig endnu mere forvirret. «Ja det vil si, jeg hørte tre lange skrik ute fra haven. Det var mest som en fæl kattermusik» –

[19] «Men ellers intet?»

«Nei,» sa kokkepiken. Og mere var ikke at faa ut av hende.

Det er litet sandsynlig, at hun vet noget, tænkte Rask. Hun ser ikke egentlig ut som nogen forbrydertype. Jeg har heller aldrig hørt tale om nogen forbryder ved navn Gurine. Paa den anden side er det litt eiendommelig, at hun intet har hørt, naar baade kjøkkenet og hendes værelse ligger saa nær op til røkeværelset.

Detektiven grublet. Dette var den vanskeligste og mest indviklede sak, hans lange praksis hittil hadde skaffet ham. Og saa den haabløse mangel paa ledetraad –

Pludselig la han merke til 2 nummere av «Aftenposten », som laa opslaat paa bordet inde i røkeværelset. Grøftegrøft hadde øiensynlig siddet og læst i dem ved sit natlige bæger.

Detektiven tok aviserne.

Da fik han øie paa noget besynderlig.

Kap. 5. De mystiske annonser

[20] Aviserne laa opslaat med annoncesiden ut. Og under én annonce i hver avis var der sat en tyk strek med blaa blyant. Begge annonser bar overskriften: «Flora.»

Detektiven læste annonserne og steilet.

Det var de besynderligste avertissementer, han endnu hadde læst i nogen avis.

Den første annonce, i et nummer for 20de september, lød saaledes:

Flora.

Desværre opsættelse. Mesteren forhindret i planerne idag. Taushet. Naar gamla blir alene passer timen. Vent paa mesterens bud.

Den anden anonce var om mulig endnu mere sælsom. Den lød:

Flora.

Kan krudtet fænge? Du tvinger brødrene komme avtalte sted. Iaften falder loddet. Utenfor ringen truer guldsmedens hævn. Pølsemakerens butik besøkes først.

Rask saa paa avisens datum. Den var fra 24de september, *igaar*.

Iaften falder loddet, stod der. Og: *Pølsemakerens* [21] butik besøkes først. Hvilken forbindelse hadde dette med pølsemaker Grøftegrøfts mystiske forsvinden igaaftes? Hvorfor hadde den ulykkelige Grøftegrøft streket under annonserne med blyant? Og hvad var det for nogen skumle og hemmelighetsfulde planer, der taltes om, – og hvem var *mesteren*?

Den store opdager brøt forgjæves sit hode med disse, som det syntes uløselige gaater.

Affæren blir mere og mere indviklet, tænkte han. Men her har jeg ialfald en slags ledetraad.

«Har Deres mand naget damebekjendtskap ved navn Flora?» spurte Rask.

«Nei fydda, er De gal,» svarte fru Grøftegrøft indignert. «Som jeg har sagt Dem var min mand svært nøgtern i dameveien. Nei, jeg har da aldrig merket noget slikt paa ham –»

«Hvor har Deres mand sine hemmelige papirer?» spurte detektiven skarpt. «Enhver mand har en eller anden skuf eller et rum, som han ikke tillater nogen – ikke engang sin kone, eller allermindst hende – at kikke i. Deres mand dannet formentlig ingen undtagelse fra regelen?»

«Ja, – naar De siger det, saa har min mand bestandig pleiet at holde avlaaset den øverste skuf i chatollet,» stammet fru Grøftegrøft. «Han sa bestandig, at han hadde sine aktier og sine slutsedler der, og det var noget vi ikke forstod os paa, sa han.»

Det var gjort i en fart for Rask at bryte op chatollet og rote gjennom indholdet. Han fandt en haug med forretningsbreve, slutsedler og telegrammer. Længe ledte han forgjæves. Endelig fandt han nede paa bunden av skuffen et fotografi. Han saa nøiere paa det og satte i et forbauset utrop.

Det forestillet en dame i temmelig let kostyme.

[22] Nede paa foten stod der: *La Belle Flora*.

Det var den berømte danserinde La Belle Flora fra Dovrehallen.

«Flora, Flora,» mumlet den store opdager. «Jeg tror jeg er paa det rette spor!»

«Aa herregud,» hulket fru Grøftegrøft. «Har Hermannen min været borti slike kvindfolk ogsaa!»

«Ta det med ro, kjære frue,» trøstede Rask hende. «Vi vet endnu ikke, hvilken rolle danserinden har spillet i dette sælsomme drama. Det aner mig, at her ligger en grufuld tragedie paa bunden.»

— — —

La mig nu se, tænkte den store opdager, da han sat alene hjemme i sin lænestol, i røkejakke og med snadden hængende i mundviken. La mig nu se, hvilke holdepunkter det er, jeg har i denne sak, og hvad man ved anvendelse av *følgeslutningernes videnskap* kan faa ut av dem. Jeg har følgende momenter at gaa ut fra:

1. En forsvunden pøsemaker.
2. Tre blodflekker (hvorav den ene i en vinduskarm).
3. Tre skrik i natten.
4. En tarvelig utstyret bukseknapp.
5. To mystiske annonser.
6. En varietedanserinde i trikot.

Det er sandelig vanskelig nok ved anvendelse av den Sherlock Holmeske logik at faa noget ut av dette, tænkte Rask. En forsvunden pøsemaker og en dame fra Dovrehallen lar sig nok kombinere paa mange maater. Men det som gjør saken saa gaatefuld er skrikene, blodflekkene og de mystiske annonser. Jeg har her 3 veie at gaa:

- [23] a. At finde ut, hvem der latt indrykke de to annonser i Aftenposten.
- b. At utforske hvem bukseknappen har tilhørt.
- c. At utspionere La Belle Flora og faa rede paa, hvilken rolle hun spiller i dramaet.

Spørsmålet er, hvilken av disse veie lettest maa antages at føre til måalet, og hvilken av dem der maa ansees som den behageligste.

Hvad det sidste angaar, kan det ikke være tvil om, at den mest behagelige og mest tiltalende maate at ta saken paa, er at avlægge La Bella Flora et besøk.

Funtus! Jeg har det! Jeg gaar i Dovrehallen ikveld og stifter danserindens bekjendtskap.

Og imens lar jeg min medhjælper Simon Gløgg overta det mindre morsomme hverv at opspore hvem der har indrykket annonserne i «Aftenposten».

Rask strakte sig velbehagelig i sofaen og tænkte, at det var trods alt ikke saa værst at være detektiv.

Kap. 6. La Belle Flora

[24] I en av logerne i «Dovrehallen» sat Stein Rask og saa ut paa det brogede liv.

Den store opdager følte sig rigtig i sit es i dette elegante, mondæne forlystelsesetablisement. Med velbehag mønstret han herrernes pletfri aftenantræk og damernes straalende toiletter. Den norske hovedstads «upper ten» hadde fylt varieteens logerader, mens bourgeosiet hadde indtat de mere beskedne pladse nede paa gulvet. Rundt omkring ham lynte det i diamanternes skarpslepne facetter, mens perlerne blinket mat og aristokratisk og rubinerne straalte med sin dunkel røde glød. De fineste og mest utsøkte parfymers fylt den elegante Kristiania-variete med en eggende og farlig duft –

Med spillende øine og alle sanser vaakne suget opdageren ind i denne deilige, berusende atmosfære –

Det er sandelig noget andet end madam Kopperuds Florida-water, tænkte opdageren for sig selv.

Det var længe siden, han hadde hat raad til en saadan avveksling i det daglige einerlei. Han følte sig formelig oprømt og tænkte paa de glade studenterdage, før han gik op og fik juridisk embedseksamen med «non», – dette ulyksalige «non», som var hans Akilles-hæl og som han visste de misundelige ordinære politiembedsmænd [25] gik og hoverte over. Men nu tænkte han kun paa, hvilken lystig fætter han dengang hadde været og hvor mange fornøielige stunder han hadde tilbragt i Dovrehallen og hovedstadens andre mondæne natkaféer.

Det gaar paa fru Grøftegrøfts regning, tænkte han og bestilte en ekstra høi pils.

Samtidig tænkte han over alt, hvad han i eftermiddagens løp hadde faat vite om den berømte danserinde La Belle Flora. Hun var smuk, sagdes der, og i besiddelse av en krop og et par øine, som nok kunde lede mænd ut i fordærvelsen. Der hviskedes om, at hun ogsaa var spion for en fremmed magt og hadde mange merkelige bekjendtskaper, bl. a. skulde hun ved nattetid være en ikke ukjendt gjest i et visst konsulat. Av fødsel var hun ungarerinde. Politiet hadde hende vistnok i kikkerten som mistænkt for at staa i forbindelse med den netop opdagede spioncentral i Gøteborg –

Nærværende fortælling foregaar, som tidligere bemerket, under den store verdenskrig, i aaret 1917. Publikum var netop i disse dage opskaket ved beretningerne om «bombebaronen» Rautenfels, de mystiske ildebrande rundt om i landet, attentatet paa Norges største vaabenfabrik, spioner her og spioner der. Luften dirret i en feberagtig spænding, det var som om menneskene levet sit liv under et stadig nervøst høitryk. I det fjerne stod krigens hæslige spøkelse og truet –

Og imens levet nationen sit glade liv paa avgrundens rand. Penge østes ut som aldrig før av de nybakte visergut-millionærer, varieteerne hadde fuldt hus hver eneste kveld, champagneproppene klang og det bruste i damernes silkekjoler –. Ak, hvilken danse macabre!

Teppet gaar op.

La Belle Flora træder frem.

[26] Detektiven strækker hals.

Jo det var rigtig som folk hadde sagt: danserinden var usædvanlig vakker. I hendes dunkle graagrønne øine med de mørke ringer under lyser en latent sydlandsk glød. Over hele hendes væsen hviler en egen dorsk, indsmigrende lathet. I sandhet en skjøn prestinde for Venus' syndefulde alter. –

Ak ja, sukket den store opdager. Det var længe siden, han hadde ofret paa dette alter.

Tæppet gaar ned.

Danserinden trækker sig tilbake, ombrust av bifald.

Nu er øieblikket kommet, tænkte den store opdager. Han vinket paa negerkellneren og rablet i en fart ned paa sit visitkort:

«Til den udødelige La Belle Flora. Deres uovertrufne skjønhet og Deres uforlignelige kunst har gjort det dypeste indtryk paa mig. Har De lyst paa et glas champagne i bodegaen? Isaafald, kom straks!

Deres opriktig hengivne
Beundrer.»

«Bring dette til danserinden øieblikkelig,» sa han og gav kellneren en 50-øre.

Kellneren bukket og forsvandt.

En halv time senere sat detektiven og La Belle Flora paa hver sin tønne i Dovrehallens bodega og nippet til «Den gule enke», som skummet perlende i de slanke, elegante glas.

Passiaren gik livlig og detektiven viste sig som en kurtisør av rang.

Det var kun en ting som pinte ham. Han visste han hadde en desværre ikke ganske usynlig flek paa [27] den ene side av snippen. Han hadde ingen rene snipper hat igjen imorges, da han klædde sig paa. Derfor klemte han haken godt ned til brystet for paa denne maate at skjule den fatale flek.

Efter en stunds forløp la han merke til, at divaen syntes at veksle et par hemmelighetsfulde blikke med en mand, som sat i en krok av bodegaen, nogen meter fra dem. Manden var elegant klædt, men han sat i skygge, saa detektiven ikke tydelig kunde skjelve ansigtstrækkene.

Pludselig saa manden op, og Rask opfanget hans blik.

Det gav et rykk i detektiven.

Hvor hadde han set disse øine før?

Disse sorte, uutgrundelige, magnetiserende øine med det dæmoniske uttrykk hadde han møtt tidligere i sit liv, det visste han.

Men hvor, og naar?

Og en svak angstfølelse, en anelse om kommende ulykker, sneg sig ind i detektivens sjæl.

«Hvad tænker du paa da kjukken?» sa La Belle Flora og dikket ham i siden.

Stein Rask vaagnet og strøk sig over panden.

«Paa dig naturligvis, vennen min,» sa han og lo.

Men han følte selv, at latteren ikke hadde den rette klang.

Saa besluttet han sig til at gjøre det store kup. Skulde han opdage noget, maatte han komme hjem til danserinden, det indsaa han.

«Kan jeg faa lov til at følge dig hjem iaften?» spurte han.

Men nei, iaften passet det nok ikke for La Belle Flora. Hun var optat. Men hun sa dette lidt usikkert, og det forekom Rask at hun i det samme kastet et stjaalent ^[28] blik bort paa den hemmelighetsfulde mand i hjørnet.

«En anden aften er du velkommen,» sa den smukke danserinde. «Men iaften kommer der en – en ven hjem til mig.»

Død og pine, tænkte detektiven, kanskje der skal foregaa et eller andet av viktighet iaften? Noget i forbindelse med *saken*?

Rask tok en hurtig beslutning. Koste hvad det koste vilde, han skulde naa tilbunds i mysteriet ved alle midler –

Efter at ha faat vite, at danserinden bodde i Storgaten nr. 105, 3. etage, og efter at ha betalt champagnen, sa han farvel og «paa gjensyn senere» til La Belle Flora.

Da han stod utenfor Dovrehallen, brettet han kraven op over ørene og trak hatten ned i panden. Derpaa gik han med hurtige skridt opover Storgaten, til han stanset utenfor nr. 105. Det var en almmkelig tarvelig leiekaserne som hundrede andre i dette strøk.

Et øieblik betænkte han sig. Saa skjøt han hjertet op i livet og sneg sig lydløst opover trappene. I tredje etage stanset han, strøk av en fyrstik og lyste paa dørskiltene.

Jo, der stod paa et smudsig visitkort: Flora Henckelmann, artist.

Ved hjelp av en universalnøkkel var det et øiebliks sak for den store opdager at laase sig ind paa værelset. Det gjaldt nu at finde et skjulested, hvorfra han uten selv at bli set, kunde høre og se alt hvad der

foregik i værelset.

Efter nogen betænkning valgte han at krybe ind under danserindens seng.

Med bankende hjerte laa detektiven under sengen og avventet La Belle Floras hjemkomst.

Kap. 7. Hvad detektiven oplevet under sengen

[29] Timerne sneg sig langsomt avsted.

Detektiven begyndte at finde stillingen noget ubekvem. Men han bet tænderne sammen og svor paa, at han aldrig skulde forlate sin post.

Da klokken hadde slaat 12 blev en nøkkel stukket i laasen og døren aapnet. Straks efter blev lyset skrudd paa, og Rask hørte danserindens velkjendte stemme si: «Værsgod træd ind, mine herrer.»

Jasaa, der er flere, tænkte den store opdager under sengen.

Han hørte trin av flere føtter og skrapen av stoler, hvorpaa en kraftig mandsstemme sa: «Frem med portvinen, Flora, og saa gaar vi over til business!»

Denne stemme hadde Rask hørt før, det visste han. Formentlig tilhørte den manden, som hadde sittet i bodegaen og hvis ansigt hadde forekommet ham saa underlig kjendt. En stund efter sa den samme stemme igjen, denne gang i en hviskende tone: «Naa, hvordan gik det igaar? Fik du papirene?»

«Selvfølgelig,» svarte Belle Flora med en undertrykt latter. «Det asen av en gesandt blev saa fuld, at han sovnet paa sofaen. Jeg gjennomrotet naturligvis hans lommebok og fandt blandt andet en ganske interessant [30] forsegleet konvolut. Da jeg brøt seglet fandt jeg, at den indeholdt netop de dokumenter som vor regjering hadde saa stor interesse av at faa fat paa. Her er papirerne – men først frem med de 2000 kroner til mig.»

«Det skal nok ordnes,» sa en tredje ukjendt stemme. «Det er mig som har kassen og her har du moneterne. Tak for velgjort arbeide.»

Der blev en stunds taushet, kun avbrudt av den raslende lyd av papir. Om lidt brøt den velkjendte mandsstemme tausheten:

«Ypperlig! Ypperlig! Dette var min salighet et fint kup. Nu gjælder det bare at faa overlevert papirerne i gesandtskapet og saa at stikke av, før jorden begynder at brænde os under føtterne. Straks imorgen tidlig faar du, min kjære finske ven Bukki Matti Pedersonen, be om at faa vor regning paa «Grand». Det blir nok ikke saa litet tal, den kommer til at utvise. De to eleganteste værelser i hele hotellet – og saa al champagnen i Palmehaven. Forhaabentlig kan vi række at komme avgaarde til Kongens Kjøbenhavn allerede imorgen med middagstoget. Og naar vi først er forsvundet i den store stad, kan vi peke en lang næse til de norske idioter. Pokker saa uintelligent folkefærd, du Bukki –»

Med alle sansorganer aapne hadde detektiven lyttet til denne merkelige samtale. Sammenhængen gik nu op for ham. Han var dumpet midt op i det store spionkomplot! Danserinden Floras hybel var den norske spioncentrals hemmelige møtested. Her var det de rænker blev planlagt og de skumle foretagender

sat iværk, som omsluttet hele Norges land med et usynlig men frygtelig net av forbrydelser og intriger.

Og han, Kristiania-detektiven Stein Rask, Asbjørn Krag's overmand, hadde ved sin geniale kløgt og sin aldrig ^[31]svigtende energi trængt ind til kjernen av disse intriger. Det skulde falde i hans lod at blotlægge hele det mørke rænkespil og overlevere forbryderne i retfærdighetens strenge hænder. Han saa sig allerede i aanden avbildet i «Tidens Tegn» ved siden av Søhr og Redvald Larssen med Olaf-ordenens storkors paa brystet. – Hvilken stor dag dette vilde bli! Hvilken opreisning for de sidste maaneders skuffelser og smaalige pirkerier!

Da indtraadte der noget skjæbnsvangert.

Detektiven hadde nemlig faat en loppe paa sig.

Fra danserindens lune seng var bæstet hoppet ned paa detektivens ryg. Herfra hadde det fundet sin vei ned gjennom snippen og ind paa halsen, hvor det boret sin blodtørstige snabel ind i hans hud.

Detektiven anspændte alle sine kræfter for at holde sig rolig. Men det hjalp ikke.

Han maatte klø sig.

Og det kunde ikke undgaaes, at den bevægelse, han herunder gjorde, blev hørt av de tre sammensvorne.

«Død og helvede!» brølte anføreren. «Vi er blit beluret.»

Paa mindre end et halvt minut var Stein Rask trukket frem fra sengen. Og han stod der midt paa gulvet og klødde sig fremdeles i nakken, mens 2 revolvermundinger pekte ret imot ham.

«Op med hænderne!» ropte anføreren, den mand som detektiven hadde set i Dovrehallen. Ved siden av ham stod hans medhjælper, den lille undersætsige finne Bukki Matti Pedersonen.

Detektiven gjorde som han var blit befalet og saa like ind i anførerens øine.

Og nu gjenkjendte han ham.

Det var ingeniør Barrat.

Ja, det var virkelig denne hemmelighetsfulde, dæmoniske ^[32]mand, han som baade Asbjørn Krag og Jonas Fjeld hadde utkjempet saa mangan forgjæves dyst med – ingeniør Barrat, den internationale forbryderligas geniale chef, Jaap van Huysmann og Francois Delmas' arvtager, han som hadde anført «De sorte Gribbe» og som hadde terrorisert hele verden sammen med den kvindelige hyæne «Rovedderkoppen» i «Den gyldne pests» tid –.

Der for en gysen gjennom den store opdager.

Nu visste han, at hans liv ikke var mange skilling værdt.

Ingeniør Barrat var en mand, som ikke veg tilbake for noget.

Det var et øieblikks sak for de to mænd, assistert av La Belle Flora, at binde opdageren og stikke en knebel i hans mund.

«Hvad skal vi nu gjøre med ham?» sa Barrat tankefuldt.

«En liten dukkert i Akerselven?» foreslog Bukki Matti.

«Nei,» sa ingeniør Barrat. «Det vilde være en altfor let død. Men jeg har det! Han skal faa føle hvad det vil si at trodse den internationale ligas chef. Hent en sæk!» befalte han La Belle Flora.

«Jeg har ingen,» bemerket danserinden spakt.

«Sludder og væv!» ropte chefen. «Du har sikkert i kjælderens en eller anden gammel koks- eller vedsæk. Fly avsted som den onde var efter dig.»

Danserinden fløi og kom snart efter halende op med en stor sæk, som øiensynlig hadde været i nær berøring med kul eller koks.

Fy fan! tænkte den store opdager. Skal jeg ned i det svineriet?

[33] Opdageren blev grepet med to hænder i nakken og to i buksebaken, og før han fik suk for sig blev han slængt paa hodet ned i sækken, som derpaa blev bundet forsvarlig til.

«Og nu avsted,» sa ingeniør Barrat, «avsted til *bombelageret i Schweigaards gate!*»

Kap. 8. Mellem liv og død

[34] Den lille undersætsige finne slængte sækken med detektiven i paa ryggen og dermed bar det avsted ned gennem trappene og opover gaten. La Belle Flora blev igjen.

«Dette er udmerket,» sa ingeniør Barrat. «Folk som ser os kan ikke tro andet, end at vi har været ute og kjøpt os en gris i disse matnødens dage.»

Dette var en meget ubekvem stilling, tænkte den store opdager, der han laa bastet og bundet inde i sækken, som humpet op og ned paa Bukki Mattis ryg. Og alt dette for en loppes skyld! Jeg som til og med er medlem av foreningen til dyrenes beskyttelse.

Utenfor et skummelt utseende hus i Schweigaards gate stanset de to forbrydere. Efter at ha kastet et hastig blik i alle retninger og ha forvisset sig om at ingen forfulgte dem, tok ingeniør Barrat frem en nøkkel og laaste sig ind i kjelderens. Da de vel var kommet ind, blev sækken aapnet og detektiven halt ut.

Han befandt sig inde i en skummel, trang kjelder. En osende parafinlampe under taket kastet et blafrende skjær ut over de trøstesløse omgivelser. Møblementet bestod av et bord fuldt av allehaande værktøi og en to-tre kjøkkenstole. I et hjørne av rummet stod en hel del kasser opstabled, og i et andet hjørne laa endel, dels [35] runde og dels avlange, tingester av et besynderligt utseende.

«Har detektiven lyst til at se en helvedesmaskine med pikrinsyre?» spurte ingeniør Barrat i en haanlig tone. «Nyeste patent, made in Germany. Patentbrevet indehaves for tiden av min geniale ven, oppfinneren Bukki Matti Pedersonen, som allerede har hat den ære at stifte Deres bekjendtskap.»

Barrat tok op en av de avlange tingester og holdt den foran detektivens øine.

«Denne lille gjenstand er tilstrækkelig til at sprænge et helt infanteri-regiment i luften,» fortsatte han. «Jeg forsikrer Dem til, der blir ikke en klædesfille eller en bukseknapp igjen av hele regimentet. Og denne lille sukkerbit her vil, anvendt paa rette maate, foraarsage den forfærdeligste maveknip. Tænk at De, min kjære ven Stein Rask, virkelig skulde ende Deres liv paa en saadan maate. Det hadde De neppe tænkt Dem igaar? hadde De vel?»

Detektiven værdiget ham ikke et svar. Han ansaa det for den korrekteste optræden av en berømt opdager i et saadant tilfælde.

«Igrunden har jeg altid hat en smule tilovers for Dem, min kjære hr. Rask,» fortsatte Barrat sin spottende enetale. «De er ialfald ubetinget den av mine motstandere som jeg sætter høiest og nærer den største respekt for. Asbjørn Krag var jo en ganske respektabel motstander, passende gløgg og passende begavet. Men han var saa bandsat doven. Og saa kjender vi jo alle hans ulyksalige trang til at stikke ind i «Saras telt» og faa sig en pjolter. Da var forsaavidt Jonas Fjeld en farligere kar. Han hadde ialfald et par næver, som ikke var saa gode at komme ut for. Men Jonas var jo saa haabløst ubegavet, stakkar. Det var

ikke rare ^[36]greiene i øverste etage, som man siger. *De* derimot, hr. Rask, De har været en motstander, som jeg har følt har været mig selv værdig, som det har været en fryd at maale kræfter med, og som jeg – for min egen sikkerheds skyld – har fundet bør forlate denne skjønne verden snarest mulig. Det gjør mig ondt, oprigtig ondt. Men damit ist nix zu thun, som den store digter Goethe siger.

Se her skal jeg faa lov til at vise Dem vor aller fineste opfindelse, fortsatte Barrat med et djævelsk smil. «Nemlig den som skal ha den fornøielse at gjøre det av med Deres høit ærede liv. Ta frem vækkeruret, Bukki!»

Finnen aapnet en av de hemmelighetsfulde kasser og trak frem en besynderlig tingest. Den nedre halvdel bestod av liten mørk, blankpoleret kasse. Men ovenpaa denne var der placeret et tilsyneladende ganske almindelig amerikansk vækkerur, der med en række traade var forbundet med kassen.

«Kassen indeholder verdens sterkeste sprængstof, nemlig det nyopdagede kreolit,» forklarte ingeniør Barrat. «Vækkeruret kan som ethvert andet saadant ur paa forhaand indstilles til at slaa paa et bestemt klokkeslet. Og i samme nu som hammeren slaar mot klokken, sættes den elektriske strøm i virksomhet, strømmen gaar ned i kassen hvor kreolitet befinner sig, og saa – huit – *ja saa eksisterer ikke Schweigaards gate nr. 99 længere*. En saadan kasse fylt med kreolit er nok til at sprænge et helt kvartal i luften. Hvordan det vil gaa med husets beboere, tør jeg ikke engang tale om. Av Dem, bedste hr. detektiv, blir der ikke engang igjen saa meget, at det kan puttes i en cigarkasse! Aa, kreolit er en vidunderlig opfindelse.»

^[37] Ingeniør Barrat lo og snodde sin lange sorte mustache.

«La mig nu se,» fortsatte han sin enetale. «Klokken er nu 1 præcis. Vi indstiller vækkeruret til at ringe klokken 2, saa har De en hel time til at overveie Deres skjæbne og ta farvel med verden. Jeg haaber, det maa bli en behagelig ventetid! Og imens tillater min ven Bukki Matti og jeg os at si farvel og skynde os avsted til et sikrere opholdssted. Det er bedst at være et par kilometer borte, naar helvedesmaskinen springer.

Ingeniør Barrat løftet maskinen op og skrudde paa viseren paa urets bakside.

«Se saa, nu er vækkemekanismen indstillet paa kl. 2 præcis. Kun en time igjen at leve i, min kjære hr. opdager. Ak, hvor dog livet er kort og skjønt! Og imens maa De pent sitte der kneblet og bundet paa Deres stol. Kjender jeg Bukki Mattis knuter ret, saa kan De ikke røre en finger.»

Det var ganske rigtig. Detektivens arme og ben var snøret sammen som i en skruestikke.

De to forbrydere samlet i en fart sammen sine effekter og var øiensynlig belavet paa at drage avsted.

«Et ord før De gaar, hr. ingeniør Barrat,» sa den bundne opdager. Tør jeg be Dem gjøre mig en tjeneste? De vil vel ikke negte en dødsdømt mand hans sidste bøn? Det er kun at besvare et spørsmåal, et eneste spørsmåal.»

«Spør væk, bare la det gaa i en fart,» sa forbryderen med sit haanlige smil.

«Jeg vilde gjerne vite hvor det er blit av pølsemaker Grøftegrøft –?»

«Grøftegrøft? Pøsemaker Grøftegrøft?» sa Barrat med uhyklet forbauselse malet i alle sine træk. «Hvad fanden er det for en fisk? Har ikke den ære at kjende ham.»

[38] «Hvad siger De?» utbrøt opdageren bestyrtet. «Kjender De ikke Grøftegrøft? Og kjender La Belle Flora ham heller ikke? Kjender De ikke til, hvordan det hænger sammen med hans mystiske forsvinden fra sit hjem igaarftes?»

«Nei gu' gjør jeg ikke nei,» sa Barrat og tok sin kuffert i haanden. «Og ikke tror jeg vor veninde Flora kjender ham heller. Jeg har aldrig hørt hende omtale nogen person av dette velklingende navn. Men nu er det paa tide vi kommer avsted, Bukki!»

De to skurke forsvandt ut gjennom døren, som de laaste efter sig, efterat Barrat først hadde tilropt opdageren et ironisk: «Lev vel saalænge – og paa gjensyn.» Et øieblik efter hørte Rask deres hurtige trin nedover den brolagte gate.

Og saa var han ganske alene.

Alene sammen med helvedesmaskinen –

I de første minutter kunde detektiven ikke komme sig av sin forbauselse over at Barrat intet kjendte til Grøftegrøfts forsvinden. Jeg maa øiensynlig være paa feil spor, tænkte han. Den Flora, som her hentydedes til i annonserne, er kanskje naar alt kommer til alt, en ganske anden Flora end vor lille varietedanserinde –.

Men han filosoferte ikke længe over dette problem.

Hans øine vendte sig atter til den uheldsvangre helvedesmaskine, hvis tikken blev mere og mere tydelig. Uret viste nu et kvarter over 1.

Kun 3 kvarter igjen at leve i, tænkte den store opdager. Hvis der ikke sker et under –

Han rev og slet i baandene av alle kræfter, saa sveddraapene perlet nedover panden.

Men alt var forgjæves. Den lille undersætsige finne forstod nok at slaa en sjømandsknute.

Et virvar av tanker fløi gjennom detektivens hode. [39] Alt hvad han i sin tid hadde læst om, hvordan kriminalromanernes helte reddet sig ut av lignende situationer, for i hastige lynglimt gjennom hans hjerne. Han saa for sit indre øie de hundredevis av spændende romaner, han i sin tid hadde laant paa «Deichmann» og som utgjorde hans kjæreste læsning paa sengen søndag morgen, disse romaner hvor heltene altid var blit reddet i sidste øieblik – som ved et mirakel.

Hvor ganske anderledes mørk og trøstesløs var ikke virkeligheten!

Her sat han indespærret og bakbundet i dette avskyelige skumle rum i Schweigaards gate nr. 99, med en tikkende helvedesmaskine et par meter borte, og uten en eneste ven eller hjælper utenfor, som i den 11te time kunde befri ham av hans fængsel. Han hadde kun sig selv, og ingen anden, at stole paa.

Sekunderne og minutterne sneget sig hen.

Noget maatte gjøres – og det hurtig!

At dø som en rotte i sit hul laa dog under hans, detektiven Stein Rasks værdighet. Særlig paa et saa tidlig tidspunkt som i 8de kapitel.

Detektivens skarpe blik opdaget, at der borte i en krok laa en henslængt mursten, nogen faa tommer fra væggen.

En slik sten har skarpe kanter, tænkte opdageren. Kunde jeg bare faa skubbet mig dithen, kunde jeg kanske faa filet baandene over mot kanten av stenen. Det er ialfald forsøket værdt.

Men tiden var knap, hvert minut var kostbart.

Med næsten overmenneskelige anstrengelser fik opdageren tomme for tomme skubbet sig hen til murstenen. Det gik langsomt, men sikkert, og da han hadde naadd sine ønskers maal, manglet klokken 20 minutter paa 2.

[40] Om 20 minutter vilde det frygtelige ske! Langviseren vilde naa 12-tallet, klokken slaa og den elektriske strøm sætte eksplosionsanordningen i virksomhet.

Med sammenbidte tænder og feberagtig skinnende øine begyndte Rask at file mot murstenen med sine bakkbundne arme.

Har nogen av mine læsere nogensinde forsøkt sig paa et saadant foretagende?

Det er vel mindre sandsynlig.

Isaafald vilde han snart ha fundet ut, at det er et betydelig vanskeligere stykke arbeide end det som regel fortoner sig for detektivromanernes forfattere.

Hvert øieblik væltet murstenen og maatte med omhu og forsigtighet bringes paa plads igjen. Hvert øieblik gled repet mot murstenens kant, ut av den lille fure som Rask møisommelig hadde faat rispet ind i baandet. Og saa var det at ta fat paanyt igjen, paa en ny fure.

Imens gled den dødbringende viser paa uret fremad likesaa sikkert som langsomt –

Nu var der kun 15 minutter igjen – nu 12 minutter – og nu 10 –

Rask hadde hele tiden fornemmelsen av, at hans arbeide ikke skred det mindste frem. Han stod tilsynelatende like langt fra maalet, skjønt han filte og slet med sine bakkbundne arme med en næsten overmenneskelig energi.

Nu manglet der 5 minutter!

Da var det et øieblik som om det sortnet for den store opdagers øine. Alt var haabløst. Hvorfor kjæmpe længer? Hvorfor ikke lægge armene ikors og med sindsro vente paa det uundgaaelige? Glide ind i den

store stilhet, i det store mysterium, med en *mands* rolige smil om læben.

[41] Og pludselig begyndte hele hans foregaaende liv at passere revy for hans indre øie.

Han saa sig selv som litet pattebarn hvile rolig ind til sin moders bryst og suge livets vidunderlige næring av hendes fulde moderbarm. Han saa sig selv som 3 aar gammel pjok gaa og bære paa den et aar yngre søster, naar moren var nede i butikken paa hjørnet for at kjøpe ind middagsmat til søndagen. Han saa sig selv i 12-aarsalderen sitte igjen paa skolen, fordi han hadde gjort spilopper i frikvarteret. Han saa sig selv med studenterluen paa – paa russefest – paa politistationen for kvalm i gata i muntert vennelag –

Han saa – han saa –

Nu manglet der bare 2 minutter.

Og pludselig begyndte den store opdager at file løs paa baanden som en rasende. Han rev armene op og ned og bet tænderne sammen, mens han stirret frem for sig med den sindsforvirredes intense glød i øiet.

Han vilde ikke dø, *vilde* ikke –

Men urets viser kjendte ingen pardon. Ubønhørlig gled den fremad. Nu stod den lille timeviser paa 2, og der var kun en smal stripe igjen mellem langviseren og 12-tallet.

I dette øieblik kjendte Rask, at baandene var *næsten* over. Det var kun en tynd traad, som fremdeles holdt dem sammen. En tynd traad mellem ham og livet – eller døden.

Men nu var det for sent, uigjenkaldelig forsent.

Nu smeltet langviseren og tolv-tallet langsomt sammen.

Med lukkede øine avventet Rask det forfærdelige smeld – og saa døden, den stille hvite død, befrieren –

Da hændte der noget besynderlig.

Kap. 9. Befrielsen

[42] Der hændte nemlig slet intet.

Ikke det ventede smeld, ikke døden. Slet intet.

Rask aapnet langsomt øinene og saa sig om med et forvirret blik.

Han kjendte sig straks igjen. Han var ikke hinsides. Tvertimot befandt han sig endnu i bedste velgaaende i kjelderen i Schweigaards gate 99. Der stod fremdeles uret og tikket som før. Klokken viste et minut over 2. Og endnu var ingen eksplosion indtraadt! Det var det besynderligste han endnu hadde oplevet.

Men pludselig, som i en aabenbaring, gik sammenhængen op for den store opdager. Sammenhængen var like uventet som enkel.

Har mine læsere nogensinde hørt tale om et vækkerur, som slaar til den tid det er indstillet paa?

Sikkert ikke.

De av mine læsere som har hat den glæde at ha en tjenestepike i sit hus, vil ialfald være paa det rene med, at et vækkerur *aldrig* vækker i rette tid. Indstilles det paa 7, staar pika op kvart paa 8.

Denne, om man vil, organiske feil ved alle vækkerure blev den store opdagers redning.

Uret var ganske simpelthen forsinket.

[43] Rask hadde endnu mindst en halv, kanskje en hel time at gjøre paa.

Min ærede læser kan bande paa, at Rask ikke var sen i vendingen, da dette gik op for ham.

Med et vildt indianerhyl slet han den sidste rest av baandene over. Da han først hadde faat hænderne fri, var det en smal sak for ham at faa fat i sin lommekniv og skjære over de baand, som bandt føtterne sammen. Saa sprang han op. Han var fri! Fri! Frelst fra døden som ved et mirakel.

Han styrtet hen til døren.

Den var laast.

Men nu kunde intet stanse Stein Rask længere.

Han grep murstenen, hans reddende engel, og slynget den med vældig kraft mot kjældervinduet.

Et klirr av glas, et glædesrop fra den store opdager – og gjennom glasskaar og knuste træstumper banet han sig vei ut paa gaten.

Med velbehag innsuget han den friske natteluft, Han var altsaa virkelig reddet, reddet i sidste øieblik fra en forfærdelig død –. Det var næsten utrolig, men dog sandt.

Opdageren kastet et sidste blik paa vækkeruret, som nu viste 10 minutter over 2. Og saa la han paa fuldt firsprang nedover gaten. Ingen kunde vite, hvor længe uret vilde behage at være forsinket.

Da han var kommet ned paa nærmeste gatehjørne, hørte han et vældig brak bak sig.

Han vendte sig og saa sig om.

Det var Schweigaard gate nr. 99 som gik i luften knapt 30 meter bak ham.

[44] Et dæmonisk smeld, en ildsøile, et oprørt hav av murbrokker innsvøpt i mørk krudtrøk – det var verdenskrigens vildhet midt i Kristianias hjerte, den 25. september 1917 kl. 2 om natten.

Men den store opdager betragtet ikke længe det vilde og storslagne skuespil bak sig. Av skurkenes samtale hadde han hørt, at de bodde paa Grand Hotel. Det gjaldt nu at handle hurtig, før de fik tid til at fordufte.

Som en vind fløi detektiven ned gjennom gaten, mens han mekanisk gjentok for sig selv: Til Grand! Til Grand!

Kap. 10. Dolk og revolver

[45] Underveis kom den store opdager til at tænke paa, at det neppe var tilraadelig at fremstille sig paa hotellet i sin nuværende miserable forfatning – fillet og forreven, uten hat paa hodet og uten spor av bagage.

Han la derfor veien hjem til sin hybel i Frognerveien for at fiffe sig op lidt og faa med sig en standsmæssig bagage.

Da han kom hjem var klokken næsten halv fire.

Først tok den store opdager sig en kold sturt. Det smakte vidunderlig godt. Det var over 3 uker siden han sidst hadde været paa folkebadet i Torvgaten.

Derpaa gik han ut i kjøkkenet, som tillike utgjorde husholderskens soveværelse. Madam Kopperud var vant til at opdageren kom hjem til de utroligste tider. Hun snudde sig derfor rolig om i feltsengen og snorket videre.

I kjøkkenskapet fandt Rask frem tre paasmurte skiver smørbrød, et stykke rullepølse og en halv landsøl. Da alt dette var fortæret følte han sig formelig som menneske igjen og gik ind paa sit værelse for at gjøre oppakningen istand.

En haandkuffert var litt for beskedent, naar man vilde ta ind paa et sted som Grand Hotel, tænkte Rask. Han fandt frem sin store amerikanske reisekuffert, som [46] han fylgte med skidne snipper, gamle strømper og hvad han forøvrig kunde undvære av sin garderobe.

Dermed var han parat til at dra avsted.

For at komme i det rette opdagerhumør trak han først op sin grammofon – hybelens pragtstykke – og spilte «Stars and Stripes» to ganger igjennem. Saa slengte han sin kombinerte regn- og vaarfrak paa sig, satte filthatten paa snur og gik med sin karakteristiske slentrende gang hen til telefonen. Et par minutter efter hadde han bestilt en bil ned til Grand.

Hos den bukkende hotelportier fik Rask hurtig rede paa, at to utenlandske herrer, grev Casabianca og friherre Søderhjelm (ingeniør Barrat og Bukki Matti naturligvis, tænkte Rask med sin sædvanlige skarpsindighet) bodde paa hotellets to bedste værelser, nr. 334 og nr. 335. De hadde bodd paa Grand en 3 ukers tid, fortalte portieren og hadde vist ikke tænkt at reise endnu. Ihvertfald hadde de endnu ikke bedt om at faa sin regning. De var kommet hjem sent inat, for et par timers tid siden –

Saa kan jeg kanskje unde mig nogen timers søvn, tænkte opdageren. Imorgen tidlig faar jeg ta fat med friske kræfter.

Heldigvis lykkedes det ham at faa værelset like ved siden av de to forbryderes, nr. 336, hvis indehaver var reist samme nat.

«Det var sandelig et heldig træf,» mumlet Rask tilfreds for sig selv. «Det ser næsten ut som om lykken skal tilsmile mig denne gang.»

Saa sov da den store opdager den gode samvittighets lette, drømmefrie søvn helt til klokken 10 næste morgen. Da sprang han op med et sæt og var øieblikkelig lysvaaken.

[47] Efter at ha klædt sig paa, sminket sig og anbragt falske mustasjer og blaa briller var vor helt temmelig ukjendelig. Han mønstret tilfreds sig selv foran speilet. Som alle andre store opdagere var Stein Rask en mester i forklædningskunstens hemmeligheter.

Lydlost sneg han sig ut paa gangen, la øret ind til døren til nr. 334 og lyttet.

Der hørtes ikke en lyd derindefra.

Han aapnet forsigtig døren og tittet ind.

Værelset var tomt. Paa bordet stod en halvfuld whiskyflaske, diverse selters og et pjoletterglas. Ingeniør Barrat hadde øiensynlig tat sig et par bægere i glæden over at være blit kvit sin uforsonlige motstander.

Rask la merke til, at forbryderens kufferter endnu befandt sig inde i værelset og at hans tøy laa slængt omkring i kaotisk uorden. Saa har han altsaa ikke tænkt at reise øieblikkelig, tænkte opdageren tilfreds.

Videre opdaget hans skarpe blik, at værelsets ene væg var næsten dækket av en tyk fløielsportiere. Den kunde skjule et helt kompani av lovens haandhævere, og var som skapt til at trine frem fra med en revolver i hver haand og et triumferende smil om læben –.

Opdageren lo fornøiet for sig selv. Jeg gad se Barrats ansigt, naar jeg dukker frem fra portieren bevæbnet til tænderne, – mig som han tror forlængst begravet under en hoben ruiner. Men før denne lille overraskelse finder sted, maa jeg ha en telefonsamtale med min trofaste medhjælper Simon Gløgg. Han maa ha sine instruktioner, og det kan være godt at sikre sig hans assistance i paakommende tilfælde.

— — —

En halv time senere kom en elegant skikkelse spaserende opover Grand Hotels teppebelagte trapper.

[48] Det var forbrydergeniet ingeniør William Barrat.

Han smilte fornøiet for sig selv og plystret paa en munter varietevise. Det var ikke frit for, at hans skridt var temmelig vaklende.

Den internationale forbryderligas chef hadde netop avlevert de stjaalne papirer paa en viss fremmed magts gesandtskapskontor og hadde som belønning mottat en check paa et 5-sifret tal. Og i glæden over det heldige kup hadde han sat tillivs like mange pjoletter som checken hadde sifre.

Derfor var de ellers saa maalbevisste og energiske skridt en smule snublende, og trappetrinene hadde

en viss tilbøielighet til at gyngede op og ned.

Kommet ind paa sit værelse, sank han tungt ned i stolen.

Han strakte sine klo-lignende fingre ud efter whiskyflasken, bryggede sig en pjolter og tok en kraftig slurk.

«Skaal for vor ven Stein Rask» mumlet han. «Slik skal det gaa enhver, som vover at trodse mig, forbrydergeniet William Barrat.»

I det samme løftet han bestyrtet paa hodet.

Han syntes at høre en mistænkelig lyd bak den store fløiels portiere.

Nu hørte han lyden igjen.

Det var en revolverhane, som blev spændt.

«Bukki Matti, for fanden –!» ropte forbryderen hæst. «Her er something rotten!»

Han reiste sig halvt op i stolen og stirret stivt mot portieren. De mange pjoltre begyndte nu at øve sin virkning. Stole og borde danset rundt, og gulvet seilet formelig under ham.

[49] Da saa han til sin skræk, at en haand langsomt trak portieren tilside. Og bak denne stod to frygtindgydende mænd med løftet revolver og sigtet ham like i hjertet.

«Hænderne iveiret, min kjære Barrat!» lød en kraftig stemme. «De ser nok, at enhver motstand er unyttig!»

Forbryderen samlet alle sine kræfter og stirret paa den nærmeste av de to bevæbnede mænd.

Trods sminken og skjegget gjenkjendte han ham øieblikkelig.

Det var Stein Rask, hans geniale motstander, opdageren som han forlængst trodde sprængt i hundrede stykker ved helvedesmaskinens eksplosion.

Men selv i hans nuværende berusede tilstand var den internationale forbryderligas chef ikke tilsinds at gi sig saa let.

Han famlet med haanden indenfor jakken og trak lynsnart frem en 40 cm. lang, skarpslepen italiensk dolk.

Som en tiger sprang han løs paa detektiven. Og før denne fik tid til at fyre, hævet han armen, jog den lange dolk gennem sin motstanders bryst og spiddet ham til væggen. Barrat kunde høre, hvorledes dolkespidsen med en knasende lyd boret sig ind i træverket bak ham.

Saa vaklet han et par skridt tilbage, lo en dæmonisk latter og sank om paa gulvet.

Nu er da ialfald den store opdager for altid ute av min vei, var den sidste tanke som fløi gjennom

forbryderens omtaagede hjerne.

Saa sov han sødelig ind paa gulvteppet, med de rovdryrlignende fingre krampagtig knyttet om dolkens skjæfte.

Kap. 11. Simon Gløgg

[50] Samme formiddag disse begivenheter hændte, kom en liten pukkelrygget mandsling stolprende opover Akersgaten. Han var iført en frak av en ubestemmelig grønlig farve, som formodentlig en gang i tiden hadde været sort, og bar paa hodet en lysegul straahat, som nærmest syntes at være fisket op fra en klutesamlers varelager.

Hvem skulde i denne lille uanseelige person ha gjenkjendt den store opdager Stein Rask?

Det var da heller ikke ham. Det var hans uadskillelige ven og medhjælper, detektiven Simon Gløgg.

Naar Rask hadde engagert en medhjælper, saa var det ikke egentlig fordi det var i strengeste forstand nødvendig. Tilnød kunde han naturligvis ha klaret sig ved egen hjælp. Men som bekjendt hører det nu engang med til en stor opdager, at han skal ha en eller flere hjælpere, og Stein Rask syntes ikke egentlig, at der forelaa nogen grund for ham til at gjøre brudd paa regelen.

Simon Gløgg hadde ført en meget omtumlet tilværelse. I sin ungdom hadde han været annonceagent, livsforsikringsinspektør, plakاتبærer, utroper foran kinematograf, slangemenneske paa cirkus, kolportør av sædelighetslitteratur og meget andet. Saa [51] hadde detektiven Stein Rask opdaget ham og tat sig av ham, netop som han var idømt en betinget dom paa 30 dage for at ha bodd gratis paa diverse hoteller i de sidste par aar. Det varte ikke længe, før den store opdager indsaa, at manden hadde baade interesser og anlæg i retning av detektivfaget. Og saa fik han da det ærefulde hverv at være Kristiania-detektivens assistent og høre haand, mot en tredjedel av salærerne og gratis middag alle søn- og helligdage.

Som detektiv-medhjælper hadde Simon Gløgg særdeles mange gode sider. Saaledes hadde han ikke saa liten praktisk erfaring fra tidligere tider i straffeloven og straffeprocessen. Og aldeles uovertræffelig var han, naar det gjaldt at lytte ved dører eller hænge bak paa biler, – ting som en virkelig førsteklases detektiv jo altid lar utføre ved medhjælper.

For et par timers tid siden hadde Stein Rask telefonert til Simon Gløgg med ordre om, at han skulde se at finde ut, hvem der i «Aftenposten» for 20. og 24. september hadde ladt indrykke to annonser under overskriften «Flora». Naar dette var gjort, maatte han faa rede paa hvilken forbindelse indrykkeren av annonserne hadde med den forsvundne pølsemaker Herman Grøftegrøft.

Dette var netop et hverv for Simon Gløgg.

Straks han hadde mottat ordren, begyndte han at lægge planer om hvilken forklædning han helst burde anta. Simon Gløgg optraadte nemlig altid forklædt. For det første syntes han der laa en viss betryggelse i at være mest mulig ukjendelig. Og for det andet hadde han bevaret en gammel klokkerkjærlighet til alleslags utklædninger fra den tid, da han var statist i Maxim.

[52] Han spekulererte først en stund paa, enten han skulde anta forklædningen som negerbokser eller som

tyrkisk pascha. Det var i den sidste rolle han for et par aar siden hadde ydet Stein Rask uvurderlige tjenester under dennes opklaring av dobbeltmordet i Bygdø Allé 63. Men ved nærmere eftertanke bestemte han sig for i dette tilfælde at anta sin allerbedste forklædning, forklædningen som «gammel pukkelrygget mand».

Paa mindre end en halv time var den nødvendige pute anbragt i ryggen og det øvrige utstyr i orden. For at virke mest mulig avfældig lot han sit nye gebis bli liggende igjen hjemme. Og nu spaserte han langsomt og adstadig opover Akersgaten og stanset utenfor «Aftenposten»s ekspedition.

Han aapnet døren og gikk ind.

Bak skranken stod 6–7 unge kontordamer. Det var like før middag, saa der var ingen andre inde i lokalet, og damerne pratet ganske ugenert sammen.

«Mit navn er Ezekiel Jonassen, annoncesamler,» sa Simon Gløgg med en pipende gammelmandsstemme. «Jeg vilde gjerne faa vite, hvem der har indrykket to annonser under overskriften «Flora» i avisen for etpar dage siden. Jeg er nemlig annonceagent for «Social-Demokraten» og «Svæarta» og vilde gjerne faa annonserne ind i mine aviser ogsaa.»

Til sin forbauselse blev han mødt med en høilydt knisen og en daarlig skjult munterhet fra alle de unge damer bak skranken. Han la merke til, at en av dem – den vakreste av dem alle – blev synlig forvirret og skyndte sig at gjemme sit blussende ansigt i den store protokol hun hadde foran sig.

«Nei, det kan De ikke faa vite,» sa en av damerne. «Kan han vel, Malla?» fortsatte hun, henvendt til den rødme unge skjønnhet ved siden av.

[53] En ny almindelig fnisen paafulgte denne bemerkning.

Simon Gløgg blev en smule betuttet. Fnisende unge damer var det værste, den store opdagers medhjælper visste. Han var nemlig indgrodd ungar og næret en kolossal respekt for kvindekjønnen.

«Hvorfor ikke?» spurte han.

«Fordi vi ikke har lov til at opgi hvem der har indlevert anonyme annonser,» svarte damen freidig. «Det staar i vort reglement.»

«Ikke engang naar det gjælder liv eller død?» Simon Gløgg la armene overkors og sendte damen sit allermest gjennemborende blik, det blik hvormed han i sin tid hadde bragt rovmorderen fra Sagene til at tilstaa.

«Ikke da engang nei,» var det kontante svar.

Opdageren la imidlertid med en viss tilfredsstillelse merke til, at den unge pike, der lød navnet Malla, ved hans sidste ord blev tydelig blekere og saa paa ham med et spørgende, forvirret blik.

Her er der en eller anden slags ugler i mosen, tænkte Simon Gløgg for sig selv.

Han saa sig om i lokalet og fikk øie paa en 12-aars visergut med et frækt skøierfjæs, som i det samme

kom ut fra sætteriet med en bunke ferske aviser under armen.

«Faa snakke lidt med dig, tjommin,» sa han hurtig til gutten. «Stik med utenfor et øieblik.»

«Du faar 50 øre av mig kontant paa labben,» sa Simon Gløgg, «hvis du kan si mig, hvem det er som har indrykket endel annonser merket «Flora» i avisen for nogen dage siden.»

Gutten betænkte sig et øieblik.

«Jeg gjør det ikke under e' krone,» sa han endelig.

[54] «All rigt, her ser du kronen,» sa Simon Gløgg og viftet med et pengestykke for næsen av gutten.

«Jo,» sa gutten, «det vet vi allesammen godt. Det er a Malla, som har sat dem ind.»

«Hvilken Malla?»

«Malla hos vors vel. Amalie Hansen. Hu som stod derinde bak disken, den pene med di brune øiene, Di saa.»

«Jasaa, jasaa.» Detektiven smattet eftertænksomt med tungen. «Men hvorfor i alverdens rike har *hun* indrykket de avertissementerne?»

«Det vet jeg ikke saa nøie akkurat. Det er vel no fanteri vel, paa en eller anden maate.»

«Hvor bor frøken Hansen?» spurte detektiven.

«Hu bor hos mora si, fru Hansen, i Hægdehaugsveien ensteds. Nr. 87 trur jeg det er. Faar jeg saa krona, mester?»

Med et litet suk gav Simon Gløgg kronestykket fra sig.

En stund blev han gaaende og spasere frem og tilbake utenfor «Aftenposten», nedsunket i dype tanker.

Han saa paa klokken.

Det var straks middagstid. Uret viste et par minutter over 3.

En kort stund efter kom to damer ut fra avisen, arm i arm. Det var frøken Amalie Hansen og den anden dame ved skranken, hende som Gløgg hadde henvendt sig til. De skulde øiensynlig hjem til middag.

Simon Gløgg vendte dem ryggen og var øiensynlig ivrig optat med at betrakte da forbipasserende ute i gaten.

[55] Idet damerne gik forbi, hørte han følgende bruddstykke av samtalen:

«Den sidste annoncen hjalp ikke det spor,» sa frøken Hansen. «Jeg har ikke set ham siden, og ikke har han svaret heller.»

«Stakkars dig, Malla,» sa den anden. «En slik mor og en slik kjæreste –.»

«Men jeg har hørt av andre,» fortsatte frk. Hansen, «at han i det sidste skal ha lusket saa meget omkring en villa i Thomas Heftyes gate. Især om natten. Og jeg har undersøkt hvem som bor i den villaen. Det er en slagter og pøsemaker Grøftegrøft –.»

Ved disse sidste ord formelig steilet Simon Gløgg og han maatte lægge baand paa sig for at skjule sin bevægelse. Stod han allerede foran gaadens løsning? Eller ialfald foran en ledetraad ind til det store mysterium? Han frydet sig over at kunne berette dette til sin store ven og mester Stein Rask.

«Han har idetheletat været saa rar i det sidste,» fortsatte frk. Amalie. «Jeg forstaar ikke, hvad der har gaat av ham. Jeg har faat indtryk av, at der er noget han skjuler for mig, en eller anden hemmelighet han gaar og bærer paa –»

Stemmerne tapte sig i det fjerne.

Men Simon Gløgg glemte rent sin pukkel, han rettet ryggen og gik med hurtige skridt ned Grænsen og derfra op mot Hægdehaugsveien.

Hans beslutning var fattet.

For enhver pris maatte han se at stifte bekjendtskap med familien Hansen i Hægdehaugsveien nr. 87.

Kap. 12. Slaa løs, hvis dere tør!

[56] Vi vil nu vende tilbake til værelse nr. 334 paa Grand Hotel.

Omtrent paa samme tid som Simon Gløgg konverserte de unge damer paa avisekspeditionen, fandt følgende optrin sted inde paa nævnte værelse:

I en lænestol sat en mand forsvarlig bakkbundet og lænket til stolens ryg med solide rep, saa han neppe kunde røre sig. Foran stolen stod en anden mand med korslagte arme og et triumferende smil om læben. Den lænkede mand i stolen var den internationale forbryderligas chef, ingeniør Barrat.

Manden med de korslagte arme og det triumferende smil var vor helt, den store opdager Stein Rask.

Da vi sidst forlot ingeniør Barrat, hadde han netop gjennemboret detektivens bryst med sin skarpslebne italienske dolk og spiddet sin farlige motstander til væggen.

Hvordan kunde da denne tilsynelatende saa uforklarlige forandring i situationen ha fundet sted?

Det er hurtig fortalt.

Som læseren vil erindre, hadde ingeniør Barrat set *to* mænd træde frem fra portieren med hævet revolver. Forbryderen hadde betragtet den ene av disse mænd, og i denne gjenkjendt sin motstander Stein Rask.

[57] Derimot hadde han ikke hat tid til at se nøiere paa den anden.

Hvis han det hadde gjort, vilde han til sin store forbauselse ha opdaget, *at denne og saa var Stein Rask.*

Som det vil erindres var ingeniør Barrat blit overstadig beruset av de mange pjoltre. Og saken var, at i denne sin berusede tilstand *saa han dobbelt.* Der var kun én mand bak portieren.

Den mand han hadde styrtet løs paa og gjennemboret med sin dolk, var selvfølgelig ikke Stein Rask, men kun hans dobbeltgjænger.

Derfor var dolken tilsynelatende gaat saa glat igjennem skikkelsen og hadde boret sig saa dypt ind i væggen bak ham. Den hadde passert Stein Rask med kun nogen faa centimeters mellemrum.

For anden gang hadde den store opdager paa en mirakuløs maate undgaat den visse død.

Efterpaa var det en smal sak for ham at faa sin berusede motstander anbragt i en stol, hvor han blev forsvarlig bundet baade paa hænder og føtter. Og nu stod Stein Rask og betragtet sin hjælpeløse dødsfiende med det tidligere nævnte triumferende smil om læben.

Ak, kun altfor litet anet den store opdager i dette øieblik, hvilke uendelige farer og vanskeligheter han endnu hadde tilbake at overvinde, før han var færdig med det Grøftegrøftske mysterium.

Pludselig stivnet det triumferende smil paa opdagerens læber.

Tvers overfor ham, paa den motsatte væg, hang der et stort salonspeil. Og i dette speil saa han noget, som fylgte ham med isnende rædsel.

Døren til værelset gled langsomt op. Og paa tærskelen stod tre mænd med et utpræget banditagtig utseende.

[58] Det var de værste forbryderfysiognomier, Rask endnu hadde set, ansigter som tydelig nok ikke hørte hjemme i Norges hovedstad, men som skrev sig fra en eller anden skummel forbryderkneipe i Buenos Ayres' eller Rio de Janeiros utkanter. I haanden holdt de hver sin gummikølle, et frygtelig vaaben som anvendt paa rette maate kan gjøre det av med en motstander paa et øieblik.

Det er tydelig nok endel av Barrats kreaturer, tænkte Rask. Nu er gode raad dyre.

Og i samme øieblik sprang de tre banditter med hævede køller og et dæmonisk grin i ansigtet løs paa den store opdager.

Hurtig som lynet hoppet Rask tilside. Banditterne feilet derfor sine slag. Den enes kølle traf ingeniør Barrat paa næsen, saa han skvat op av stolen og vaaknet av sin beruselse.

«Omforladelse, mester,» sa skurken i en ærbødig tone. «Det var nok meningen, at en anden skulde hat støiten. Men nu skal han ikke undslippe os!»

Forbryderne omringet paany vor helt, som langsomt veg tilbake.

Med sin vanlige raadsnarhet hadde Stein Rask allerede lagt sin plan.

Han hadde lagt merke til, at der i vinduskarmen laa en halvaapen haandvæske, der indeholdt en hel del smaa graaagtige, avlange tingester. Det var øiensynlig dynamitpatroner.

Det gjaldt nu at manøvrere sig hen til væsken, før skurkene opdaget hans hensigt.

Skridt for skridt veg Rask tilbake, hen imot vinduet. Og skridt for skridt fulgte de tre banditter efter, mens mordlysten tydelig stod at læse i deres øine.

[59] Nu var han like ved vinduskarmen. Før forfølgerne hadde forstaat, hvad der var i gjære, hadde Rask med venstre haand grepet ned i væsken og faat fat i en av dynamitpatronerne.

Hurtigere end det kan beskrives trak vor helt patronen frem og *puttet den i munden*.

Med seiersstolt holdning og et ironisk smil betraktet han sine blodtørstige forfølgere.

«Værsaagod slaa løs,» sa han med fast røst. «*Slaa løs, hvis dere tør!*»

De tre banditter blev staaende som fjetret. Køllerne sank langsomt ned.

De forstod altfor vel faren. De visste godt nok, at ingeniør Barrats patroner var fylt med verdens sterkeste sprængstof, kreolit, og at selv det mindste støt vilde faa patronen til at eksplodere og sprænge baade dem selv og opdageren i luften.

De blev derfor staaende raadville og betragte hinanden.

«Død og helvede!» skrek Barrat i stolen. «La ham for enhver pris ikke undslippe!»

Detektivens triumf skulde imidlertid bli kort.

Thi pludselig indtraadte der noget uventet.

Vinduet bak den store opdager blev aapnet utenfra med en lang jernkrok, og en liten undersætsig, abeaftig skikkelse svang sig op paa vinduskarmen.

Det var ingeniør Barrats tro hjælper og høire haand, finnen Bukki Matti.

Han hadde befundet sig i værelset ved siden av og hadde hørt alt hvad der foregik inde paa nr. 334. Resolut hadde han hægget av stormkroken paa sit eget [60] vindu og hadde ved hjælp av denne faat aapnet vinduet til Barrats værelse utenfra. Atlet og gymnastiker som Bukki Matti var, var det den letteste sak av verden for ham at svinge sig fra den ene vinduskarm til den anden.

Og nu stod han altsaa i vindusaapningen bak den store opdager og saa ned paa denne, mens han langsomt hævet sin knyttede høire haand til det dødbringende slag.

«Slaa ikke! Slaa ikke!» ropte ingeniør Barrat. «Han har en dynamitpatron i munden!»

Rask skulde netop til at dreie hodet for at se, hvorfra lyden bak ham skrev sig, da han blev grepet bakfra under begge arme og løftet i veiret. Som en anden bylt slængte den kraftige lille finne sin motstander op paa ryggen, mens han holdt hans arme fast som i en skruestik.

«Ut med ham!» skrek ingeniør Barrat i stolen. «Ut med ham før han eksploderer. *Kast ham ned gjennom elevatorschakten!*»

Bukki Matti fløi ut gjennom døren med sin sprællende byrde paa ryggen, bortover de teppebelagte gange og hen til den elektriske heis.

Han aapnet døren til elevatoren og saa ned i det mørke dyp. Elevatoren befandt sig for øieblikket helt nede i kjælderen.

«Nu skal det bli en pen liten luftfart, min kjære hr. opdager,» sa Bukki Matti leende. «Med hodet nedad! Naar hodet tørner mot schaktens bund, tænker jeg nok De angrer paa, at De har været saa uforsigtig at ta en kreolitpatron i munden!»

Dermed løftet finnen sin byrde av ryggen og styrtet den store opdager paa hodet ned gjennom det mørke dyp.

Kap. 13. Familien Hansen i Hægdehaugsveien

[61] For at holde læserens spænding paa det høieste endnu i nogen tid, vil vi nu forlate vor ven Stein Rask og vende tilbage til hans trofaste vaabenfælle Simon Gløgg, som var i virksomhet paa en ganske anden kant.

Vi erindrer, at Simon Gløgg hadde besluttet sig til at stifte nærmere bekjendtskap med familien Hansen i Hægdehaugsveien nr. 87, og at han allerede var paa vei dithen.

Ankommen til sit bestemmelsessted fandt han ganske rigtig, at der paa tavlen nede i gangen stod opført som leieboer i 3dje etage: Fru Valentine Hansen.

Simon Gløgg blev staaende en stund i dype funderinger.

Hvorledes skulde denne sak bedst gripes an?

Simon Gløggs specialitet var forlovelser. Særlig med husets tjenestepike. Paa denne maate fik han saagodtsom altid det at vite, som interesserte ham.

Forutsat fru Hansen har nogen tjenende aand, blir jeg antagelig nødt til at ringforlove mig med hende, tænkte han. Det blir nøiagtig den syv og femtiende, siden jeg indtraadte i Stein Rasks tjeneste. Heldigvis har jeg rabat hos guldsmeden paa grund av mit store forbruk.

[62] Beslutningen var fattet. Tilbake stod kun at gjøre tjenestepikens bekjendtskap.

Paa hvilken maate skulde vor ven saa gjøre sin entre i huset?

Det enkleste vilde ganske vist ha været at gaa op trappen og ringe paa. Men selvfølgelig kunde det ikke falde Simon Gløgg ind at nedlate sig til en saa letvint fremgangsmaate, som enhver idiot kunde ha fundet paa uten at ha ringeste anlæg i detektivfaget. Han visste altfor vel, paa hvilken maate hans store kolleger Asbjørn Krag og Stein Rask vilde ha optraadt i et lignende tilfælde.

Derfor sneg han sig langs husvæggen, omhyggelig for ikke at bli set, og ind paa gaardspladsen. Her fandt han som ventet en takrende, der var som skapt til at klatre opad.

Langsomt og forsiktig klatret Simon Gløgg opad renden. Da han var kommet i høide med tredje etage stanset han og tittet ind gjennem nærmeste vindu.

Det var naturligvis kjøkkenvinduet.

Inde paa kjøkkenet sat en rødmusset jente – øiensynlig nylig importert fra Gudbrandsdalen eller Valdres – og malte kaffe, mens hun sang en sørgmodig vise om sjømanden og hans brud, som omkom paa bøljan den blaa.

Der har vi altsaa min vordende forlovede, tænkte Simon Gløgg for sig selv. Det ser ut til at være et godt mathus forresten. Det er ikke at foragte i disse krigens tider.

Han banket forsigtig med pekefingeren paa ruten.

«Kors i jøssenamm!» utbrøt piken forfærdet og slap kaffekværnen paa gulvet.

«Hys,» hvisket Simon Gløgg med fingeren paa munden. «Luk vinduet op og la mig faa snakke med dig.»

[63] Et par minutter efter sat hr. Gløgg inde ved kjøkkenbænken og fremførte sit ærinde. Det gik i korthet ut paa, at han var enkemand med 7 uforsørgede barn og gjerne vilde ha et fermt fruentimmer til at ta sig av huset, ham selv og de 7 uforsørgede. Og saa var det da, om hun kunde tænke sig at overta denne bestilling. Han hadde nu i al stilhet gaat og tittet paa hende i flere maaneder. Hvad den tingen angik, saa hadde han fem tusen i banken og en god vognmandsforretning i Briskebyveien –

Ja, piken maatte naturligvis tænke paa det først. Det var jo ikke en sak, som det gik an at avgjøre slik paa flyende flekken –

Samtalen endte med, at Simon Gløgg fik sig et bedre maaltid, bestaaende av karbonadekaker og rødgrøt, med kaffe efterpaa. «Dom sjølge» laa og hvilte middag, saa piken hersket uindskrænket paa kjøkkenet for øieblikket.

Under maaltidet fik han pumpet ut av piken, at datteren frk. Amalie vistnok var forlovet, men at moren ikke vilde vite noget av den kjæreste hun hadde valgt sig. Fru Valentine Hansen var sterkt religiøst interessert og medlem av et halvt dusin kvindeforeninger til missionens fremme. Hun passet som en smed paa sin unge vakre datter og tillot hende ikke at gaa alene utenfor huset, bortset fra hendes daglige gang til og fra «Aftenposten»s ekspedition. I det sidste var der forresten vistnok kommet en knute paa traaden mellem datteren og kjæresten, mente piken. Ihvertfald hadde frk. Amalie set saa melangtrist ut i det sidste, og hadde gaat omkring og smaagraatt i stilhet –

Simon Gløgg hadde foreløbig faat vite nok. Han sa farvel til sin hjertens dame og gik ut hovedveien.

Imidlertid sørget han naturligvis for at la entrédøren bli staaende aapen bak sig.

[64] Efter et par minutters forløp smuttet han ind i entréen igjen.

Han saa sig om efter et passende skjulested og blev efter nogen fundering enig med sig selv om at krype ind i et stort isskap, som stod i et hjørne av entreen.

Det var unegtelig lidt kjølig derinde. Specielt da han maatte sitte paa en stor isblok og ha en ditto til rygstød. Men denslags ting maa en opdager, som vil frem i verden, altid ta med ro.

For at fordrive tiden og holde varmen nynet han for sig selv: «Følg med mig til de varme zoner», mens han saa diskret som mulig trampet takten med benene.

Efter næsten en times forløp blev hans taalmodighet belønnet.

Fru Hansen og frk. Amalie kom ut i entreen og begynde at ta sit tøy paa. Damerne skulde øiensynlig ut og gjøre indkjøp.

Inde fra isskapet hørte Simon Gløgg følgende bruddstykker av samtalen:

«Du holder noget skjult for din egen kjødelige mor, Amalie,» lød morens skarpe stemme. «Jeg har længe skjønt paa dig, at det er en eller anden hemmelighet, du gaar og bærer paa. Og saa disse kjærestehistorierne dine –. Hvad er han for noget, denne fyren din, om jeg tør spørge. Hvad slags livsstilling har han, og hvad har han at by dig paa? Bare sultihjel, tænker jeg.»

Datterens svar kunde detektiven ikke opfatte.

«Og hvorfor er det bare om kvelden dere møtes, istedenfor om dagen som andre skikkelige mennesker?» fortsatte moren.

«Skjønner du ikke det da mama,» sa datteren spakfærdig, «at han ikke kan komme fra om dagen. Han maa lure sig ut om kvelden, efter at signalet er gaaet, for de passer jo saa godt paa. Og han har sagt mig flere gange, at blir han fakket, saa er han sikker paa [65] fængsel –. Det er saa mange som er efter ham og –»

Resten av ordene kunde ikke skjelnes.

Signalet, tænkte detektivet i skapet, hvilket signal? Og hvem er det som passer paa den mand der tales om?

Stod han paa sporet efter et helt forbryderkomplot?

Simon Gløgg erindret, hvad Stein Rask hadde fortalt om de mystiske annonser: «Vent paa mesterens bud. – Iaften falder loddet. – Pøsemakerens butik besøkes først.»

Var den unge, vakre frk. Hansen medvider – kanskje tvunget dertil av sin skurkagtige forlovede – i en eller anden skummel forbryderorganisation, en ny «Sorte Haand», som bortførte folk i den hensigt at presse penge ut av deres paarørende?

Men detektiven hengav sig ikke længe til disse funderinger.

Fru og frk. Hansen var nu gaat ut og hadde lukket døren efter sig. Han kunde trygt kripe frem fra sit ubekvemme skjulested. Rigtignok var han silvaat i buksebaken og hakket tænder av alle kræfter, men den store opdagers medhjælper lot sig ikke hindre av denslags bagateller.

Med listende skridt sneg han sig bortover korridoren, aapnet døren til dagligstuen og smuttet ind.

Kanske kunde han herinde finde et eller andet, som kunde lede ham paa spor.

Han saa sig granskende om i værelset.

Foran hvert av de to vinduer stod et skrivebord. Det ene var øiensynlig fruens, det andet datterens. Over det ene hang et billede av Metodistlandsmøtets deltagere sommeren 1913 og et kart over den norske

missionsstation paa Madagaskar. Over det andet hang to billeder av Ernst Rolf og Ingolf Schanche i skjøn forening.

[66] Med Simon Gløggs raske kombinationsevne var det ikke vanskelig at slutte, hvilket var hvilket.

Han gik hen til datterens skrivebord, og ved hjælp av sin universalnøkkel lykkedes det ham hurtig at faa aapnet alle skuffer.

Han fandt et par dusin gamle hefter av «Film og Kino» og «Vore Damer», kvitterte tandlægeregninger, et program fra Kongshavn bad og meget andet rart. Men intet der var av interesse for ham.

Endelig fandt han paa bunden av skuffen noget, som interesserte.

Det var et brev, skrevet samme dag, men øiensynlig endnu ikke avsendt.

Med største hast for han gjennem indholdet.

Det lød saaledes:

«Rudolf!

Jeg forstaar alt. Flere av mine veninder har i den sidste tid set dig spasere sent om aftenen utenfor Groftegrøfts villa i Thomas Heftyes gate. Forsøk bare ikke paa at negte det. Jeg har vidner nok.

Jeg angrer paa, at jeg stolte paa dig. Jeg angrer alt. Jeg angrer paa, at jeg sendte dig bud gjennem annonserne. Du har negligeret mig og har brutt vor avtale. Jeg hader dig.

Jeg sender dig hermed ringen med den blaa sten tilbake. Jeg vil ikke eie den længere. Fotografialbumet og sofaputen kan du hente imorgen, hvis du er sjofel nok til det. Det eneste jeg ønsker her i verden er at slippe at se dig mere.

Farvel og tak for alt.

Din forhenværende
Malla.»

Hm, tænkte Simon Gløgg, dette lyder jo ganske mystisk. Det er øiensynlig hos den ubekjendte hr. Rudolf, at gaatens løsning maa søkes.

[67] At faa mere at vite gjennem tjenestepiken ute i kjøkkenet nytter sandsynligvis ikke. Jeg maa nok gaa direkte paa frk. Amalie og prøve at forlove mig med hende istedenfor. Det er sandelig en guds lykke, at jeg ikke allerede har kjøpt ringer til skjønheten fra Valdres. –

Kap. 14. I elevatorschakten

[68] Nu er tiden inde til atter at vende tilbage til vor helt, den store opdager Stein Rask.

Vi forlot ham i det øieblik, da han med en fart av 100 kilometer i timen styrtet ned gjennom den dype elevatorschakt, med hodet foran og med en dynamitpatron i munden.

Det var sandelig en situation, som stillet store krav til detektivens koldblodighet og handlekraft.

Har læseren nogensinde befundet sig i en saadan situation?

Vel neppe.

At falde paa hodet ned gjennom en elevatorschakt fra tredje etage er i og for sig frygtelig nok. Men naar hertil kommer, at man inde i hodet har en patron fylt med verdens sterkeste sprængstof, som vil eksplodere ved det allerminde støt, da blir stillingen i sandhet rædselsfuld.

Døden syntes den store opdager viss.

Men selv i dette fortvilede øieblik opgav han dog ikke haabet. Inderst inde hadde han en fast overbevisning om, at der for en mand av hans profession altid maatte indtræffe en redning i sidste øieblik.

I de faa sekunder, hvori han svævet gjennom luften, fløi hundredvis av ideer gjennom hans hjerne. Men [69] like lynsnart blev de alle forkastet som ugjennemførlige. Hans første indskydelse hadde været at spytte patronen ut. Men desværre – det vilde hjæpe litet. Thi den fordømte tingest vilde naturligvis like fuldt eksplodere mot gulvet. Og dermed vilde Stein Rasks saga være ute.

Nu kunde han øine schaktens bund under sig. Hans hode var kun et par meter fjernet fra gulvet.

Det saa ut, som om dette med rasende fart styrtet opover mot ham.

Da fik han en i sandhet genial idé – en idé som var den store opdager værdig.

Han svælget dynamitpatronen.

Med usigelig fryd følte han den gli op gjennom halsen.

Han gjorde nemlig følgende ganske rigtige beregning:

Opdagerens legeme faldt *nedover* med hodet foran. Naar han i denne stilling slukte dynamitpatronen, vilde patronen bevæge sig inde i hans legeme i retning *opover*. Sandsynligvis vilde den bevæge sig omtrent like hurtig opover som resten av legemet faldt nedover. Disse to motsatte bevægelsesretninger vilde komme til at nøytralisere hinanden. Med andre ord: Efter al menneskelig beregning *vilde dynamitpatronen staa stille i rummet i det øieblik opdagerens legeme tørnet mot schaktens bund*. Og

dermed vilde det farlige støt være avværgt.

Opdagerens beregning slog nøiagtig til.

Med et voldsomt klask tørnet hans pande mot gulvet, og legemet faldt sammen som en hjælpeløs masse.

Men den frygtede eksplosion uteblev.

Et par sekunder blev Rask liggende som livløs.

Saa reiste han sig og saa sig om med et forvildet blik.

[70] Han følte paa sin pande.

Blodet silte ned fra en vældig bule over det høire øie. Men forøvrig var han uskadt.

Det tok ikke lang tid for opdageren at komme til kræfter igjen.

«Nu er det paa'n igjen, min kjære Barrat,» mumlet han med knyttede næver. «Og nu er det *min* tur!»

Han trykket paa den elektriske knap og satte heisen igang til 3dje etage.

Deroppe stod ingeniør Barrat, Bukki Matti og de tre argentinske banditter og lyttet med bleke ansigter efter den ventede eksplosion.

De hørte opdagerens legeme falde til gulvet med et dumpt brak. Men ingen eksplosion indtraf.

«Fanden ogsaa, den mand er like seiglivet som hundrede katter,» hvislet Barrat mellem tænderne.

Saa hørte de heisen bli sat igang opover.

«Frem med revolverne!» kommanderte forbryderchefen. «Gi ham en kule for panden øieblikkelig han kommer tilsyne.»

Til al lykke hørte Stein Rask denne ordre.

Han indsaa at han alene ikke kunde utrette noget mot 5 mand, bevæbnet med revolvere og gummikøller.

Foreløbig er der desværre ikke andet at gjøre end at smøre haser hurtigst mulig, tænkte den store opdager.

Han trykket derfor paa den knap, som førte helt op til loftet.

Med rasende fart fløi heisen opover.

Idetsamme den passerte 3dje etage og opdagerens skikkelse et øieblik kom tilsyne, fyrte alle fem forbrydere sine revolvere av mot ham.

Det gav et voldsomt smeld i hele hotelbygningen.

[71] Heldigvis gik det vor helt bedre end man skulde ha trodd. De 4 av kulene forfeilet helt sit maal. Den femte gjennemboret hans støvle og rev med sig en liktorn paa venstre stortaa.

Gudskelov at ligtornen gik i vasken, tænkte den store opdager. Det bæstet har plaget mig længe nok.

Og videre for elevatoren op mot loftet.

En forstyrret kellner og en piccolo kom løpende op fra anden etage for at høre, hvorfra smeldet skrev sig.

«Det er en indbrudstyv,» forklarte ingeniør Barrat hurtig. «Vi knep ham inde paa nr. 334, men han slap fra os, og nu flygter han op paa loftet!»

Med Barrat i spidsen sprang hele forsamlingen op trapperne for at knipe misdæderen, før han fik tid til at fordufte.

Kap. 15. Faren ved at ha utstaaende ører

[72] Da elevatoren var naadd op til loftet, sprang Stein Rask ut, let og elegant som alltid.

Han saa sig hurtig om.

Det gjaldt at forsvinde snarest mulig.

Thi han var naturligvis fuldt paa det rene med, at de desperate forbrydere vilde forfølge ham med usvækket energi.

Loftsrummet hadde to vinduer.

Det ene vendte ut mot gaten. Ad den vei var det ikke mulig at flygte. Derute paa gaten passerte hundredvis av mennesker forbi.

Paa den anden side mot gaardspladsen var der en liten trang glugge, knapt 30 cm. i diameter.

Jeg er smal om livet, tænkte Rask. Det maa kunne gaa an at komme ut den vei. Der er nok en takrende, som kan hjelpe mig ned paa gaardspladsen.

Som tænkt, saa gjort. Den store opdager sprang hen til gluggen og forsøkte at presse hodet ut gjennom den trange aapning.

Det var et vanskeligere stykke arbeide end han hadde trodd. Men med uendelig besvær lykkedes det ham dog at faa hodet ut gjennom aapningen. Nogen skindfiller paa ørene strøk rigtignok med, men hvilken rolle spillet det i en saadan situation –

[73] Dybt nedenunder sig saa han den stenbelagte gaardsplads. Like ved siden av gluggen løp – heldigvis – en reddende takrende ned til gaardspladsen.

Da gjorde Rask den sørgelige opdagelse, at det var komplet umulig at faa resten av kroppen efter. Han presset og presset paa. Men nei! Skuldrene holdt igjen.

To–tre spændtak mot gulvet. Samme resultat.

Detektiven raste mot sin ublide skjæbne. Saa nær ved redningen og dog saa fjern –

Vel, vel, saa maatte han gjøre et skyndsomt tilbaketog og paa trods av alle farer forsøke at komme ut ad vinduet paa den anden side.

Da gjorde han nok en ubehagelig opdagelse.

Han kunde ikke faa hodet tilbake.

Den store opdager hadde fra fødselen av lidt under en noget skjæmmende legemlig eiendommelighet. Han hadde nemlig et par store og temmelig utstaaende ører. I skoledagene hadde disse ører været hans store sorg paa grund av kameraternes drillierier.

Han opdaget nu til sin skræk, at de store ører komplet hindret ethvert tilbaketog.

Den berømte opdager sat bokstavelig talt som ræven i saksen. Han forsøkte fremover, og han forsøkte bakover, men like litet hjalp det.

Kan der tænkes en mere sindsoprivende og fortvilet situation? At sitte fastklemt med hodet i en trang gluggeaapning, mens man vet, at der opover trapperne stormer 5 mordlystne banditter, bevæbnet med koller og revolvere og fast bestemte paa ikke at vige tilbage for noget –

Læseren kan prise sig lykkelig, som aldrig har oplevet en saa fatal situation.

Rask hørte nu stormende skridt opover trappen. Der har vi dem, for det gennem hans forpinte hjerne.

[74] Han var imidlertid fast bestemt paa at sælge sit liv saa dyrt som mulig.

Det var ganske rigtig de 5 forbrydere som kom, ledsaget av kellneren og piccoloen.

De fik straks øie paa opdagerens buksebak, som vred sig fortvilet frem og tilbake i anstrengelserne for at komme løs.

«Her har vi altsaa indbrudstyven,» sa ingeniør Barrat i en haanlig tone. «Det ser næsten ut, som om han har puttet sig frivillig i kasjotten.»

Det var et held for Rask at kellneren og piccoloen var med. Forbryderne turde derfor ikke bruke sine revolvere.

«Ja, nu gjælder det at sikre sig hans person og overlevere ham til politiet,» fortsatte Barrat. «Løs paa'n, karer!»

Og dermed styrtet alle 7 løs paa den ulykkelige opdager.

Rask vilde imidlertid ikke la sig fange. Heller dø end falde levende i Barrats hænder, svor han for sig selv.

Selv i sin nuværende fortvilede situation var den store opdager en motstander, som ikke var til at spøke med.

Han gjorde to vældige spark bakut.

Det ene traf Bukki Matti i maven og sendte ham som en bylt bort i det andet hjørne av værelset. I farten rev han med sig de argentinske banditter, som rullet hulter til bulter omkuld paa gulvet.

Det andet traf kellneren under haken og foraarsaket et kraftig sammenstøt mellem kellnerens bakhode og ingeniør Barrats pande, saa der danset gule og grønne stjerner for forbryderchefens øine.

Piccoloen blev staaende stum av forfærdelse og se paa.

[75] Men snart samlet forbryderne sig til et nyt angrep. I sluttet falanks rykket de frem mot sin fastlænkede motstander, som imidlertid avparerte alle fremstøt med sine frygtelige spark bakut.

Det kom nu Rask til nytte, at han av sparsommelighetshensyn altid gik med saalebesparere og hæljern under støvlerne.

Det sang i de argentinske pandebrasker og i Bukki Mattis tindinger, hver gang en av disse stiftet nærmere bekjendtskap med saalebesparerne.

Kellneren og piccoloen blev «knocked out» i løpet av et kvarters tid. De satte sig ned paa gulvet og ynket sig, mens de befølte sine smertende lemmer.

Allikevel var partiet altfor ulike.

Man maa erindre, at det var fem mot én, og at den store opdager intet kunde se, idet hans hode befandt sig utenfor muren. Aldrig tidligere hadde Stein Rask kjæmpet under saa vanskelige og haabløse vilkaar. Det var kun hans kjæmpesterke konstitution og hans aldrig svigtende energi, som bevirket, at han overhodet kunde holde saa længe ut.

Men tilsidst var selv hans kræfter uttømte.

Med et suk holdt han inde. Til hvilken nytte var det at stritte imot længere? Han maatte saa allikevel tilsidst gi tapt.

«Værsaagod arrester mig,» sa han med brutt røst.

Det viste sig imidlertid snart, at dette var betydelig lettere sagt end gjort.

Alle hans motstandere – kellneren og piccoloen var nu kommet til kræfter igjen – rev og slet i opdagerens krop for at trække hodet ut av aapningen.

Men forgjæves. Det sat som i en skruestik.

[76] Sveden perlet ned av panden paa de argentinske banditter, som halte og drog av alle kræfter. Bukki Matti bandte og svor med alle det finske sprogs kraftigste gloser, mens ingeniør Barrat opflammet de andre med haanende tilrop.

Men like litet hjalp det. Stein Rask var urokkelig.

Efter en halv times uavbrutt dragkamp maatte forbryderne gi op.

Pustende og pæsende satte de sig ned i et hjørne av rummet for at holde krigsraad.

Hvad ialverden skulde man finde paa for at vinde bugt med disse fatale ører, som paa denne maate gjorde alle deres anstrengelser tilskamme?

Ingeniør Barrat foreslog, at man skulde sprænge istykker muren rundt vindusaapningen for derved at

faa en større aapning.

Bukki Matti fandt, at man hellere burde hente en winsch og en kraftig motor, binde en solid jernkjetting om opdagerens ben og winsche ham løs.

Kellneren antydet, at man kanske burde la Rask bli sittende der.

Piccoloen foreslog at skjære ørene av.

Ingen av disse forslag vandt almindelig bifald. Snart opstod der et vildt mundhuggeri, hvorunder enhver forsøkte at overbevise de andre om, at hans forslag var det eneste saliggjørende.

Den store opdager lot imidlertid ikke tiden gaa ubenyttet hen.

Han vilde nu forsøke den sidste fortvilede utvei.

Mens de andre diskuterte som ivrigst, benyttet han anledningen til at avføre sig sine benklær, støvler, jakke og vest. Han stod nu i et særdeles let kostyme, særlig eftersom han om sommeren aldrig pleide at bruke underbenklær.

[77] Nu eller aldrig! tænkte den store opdager. Der var kanske en svak mulighet for, at han, avført de hemmende klædningsstykker, kunde klare at presse sig ut gjennom vindusaapningen. Han tok spændtak med benene og opdaget til sin usigelige glæde, at skuldrene holdt paa at gli igjennem.

Da fik ingeniør Barrat øie paa ham og forstod øieblikkelig hans forehavende.

«Caramba!» brølte han og sprang op. «Fyren er ifærd med at fordufte!»

Alle syv fløi op med lynets hurtighet og sprang frem til vindusluggen.

I dette øieblink var det som om Rask fik overmenneskelige kræfter. Han vred sig halvt om, tok spændtak i gulvet og sparket til.

Og i samme øieblink Bukki Matti vilde slaa kloen i opdagerens ben, gled han som en aal ut gjennom aapningen, fik tak i den reddende takrende og rutschede med lynets hurtighet ned mot gaardspladsen.

Kap. 16. Sagene Ring

[78] Da Stein Rask var kommet ned paa gaardspladsen, var han fuldt paa det rene med, at der ikke var et øieblik at spille. Han visste, at hans uforsonlige motstandere nu var paa fuld fart ned gjennem elevatoren for at fange ham, ja at de kanskje allerede var naadd ned før ham.

Følgelig stormet han avsted mot utgangsporten.

Det viste sig, at hans frygt var fuldt berettiget.

Pludselig spærret de tre banditter ham veien, svingende sine gummikøller.

Et par meter bak banditterne stod ingeniør Barrat og Bukki Matti med løftede revolvere.

Bak dem igjen stod kellneren og piccoloen.

Da de sidstnævnte ingen vaaben hadde, nøide de sig med at knytte hænderne.

Men intet kunde længere stanse den store opdager.

Med fortvilelsens mot styrtet han løs paa den første bandit.

Et kraftig «uppercut» sendte denne paa hodet i en søplekasse, hvor han sprællet vildt blandt eggeskal og potetesskrællinger.

En «halv Nelson» sendte hans kollega paa næsen ned i rendestenen. I farten sparket han ben under ingeniør Barrat og Bukki Matti.

[79] Kellneren og piccoloen var forlængst paa vild flugt opover trappen.

Og ut gjennem porten fløi Rask – fløi som om baade fanden og hans oldemor var i hælene paa ham. Uten at tænke paa sit særdeles luftige kostyme styrtet han ut paa gaten og nedover Karl Johan.

Det var midt i musiktiden.

Op og ned paa Kristiania-boulevarden spaserte det distingverte formiddagspublikum, nydende brigademusikens toner. Det skinte i herrernes velpleiede flos hatte og knitret i damernes elegante silkedragter. Alt hvad Kristiania eiet av skjønnhet og aand hadde sat hinanden stevne i denne solfylde septembertime.

Forfatterens pen magter ikke at beskrive den opsig, den store opdager Stein Rask vakte blandt dette elegante publikum.

Men intet under, at han vakte opsig. Det er ikke hver dag, man paa Karl Johan i musiktiden faar se en

mand springe for livet nedover gaten, kun iført kulørt manschetskjorte og sorte bomuldsstrømper stoppet med brunt uldgarn.

Det blev det rene opløb paa Karl Johan.

To ældre frøkener fra Mogens Thorsens stiftelse fik nerveschock og faldt om paa gaten i hysterisk krampegraat.

Og end større blev bestyrtelsen, da publikum fik se den bande som kom styrtende ut fra porten til Grand Hotel og gav sig til at løpe efter flygtningen.

Først kom ingeniør Barrat og Bukki Matti med haanden krampagtig knyttet om sine revolvere.

Dernæst kom de tre avskyelige banditter fra Buenos Ayres, hvis skumle fjæs var som skaaret direkte ut av omslaget paa en Nick Carter roman.

Saa kom kellneren.

[80] Og tilslut kom piccoloen.

Alle syv løp som om det gjaldt livet.

Overalt stanset folk og snudde sig om efter det eiendommelige optog. En hel del begyndte at løpe efter. Snart var hele gaten et eneste virvar av løpende mennesker, unge og gamle om hverandre, damer og herrer og visergutter paa cykle –.

Landets ærværdige statsminister, som kom spaserende opover Karl Johan med sin dokumentmappe under armen, fik et tryk for brystet av Bukki Matti, saa han mistet balancen og satte sig pladask ned i rendestenen.

Socialministeren som gik ved hans side – nedsunket i dype filosoferinger over et foredrag som han samme aften skulde holde i «Unge Venstre» om «alkoholens fordærvelige indflydelse paa en nations aandelige liv» – fik et rap over maven av en av de argentinske banditter, saa han fuldstændig glemte baade alkoholen og nationens aandelige sundhetstilstand.

Den hale, som fulgte efter den store opdager, vokste stadig.

Hvordan opstaar et rygte? Ingen vet det. «Det begynder som en susen i kornet sommerdag» –

Pludselig var der en i mængden som ropte: «Det maa være en sindssyk som er sluppet ut fra Gaustad.»

Og snart forplantet sig gjennom hele følget:

«Det er en sindssyk som er rømt fra Gaustad!»

En stemme brølte høit: «Stans ham! Stans ham! Det er en sindssyk som er sluppet løs!»

Rask saa sig hastig tilbake.

Bak ham kom væltende en ubeskrivelig flom av mennesker. Gaten var sort saa langt han kunde øine. Og langt bak sig saa han banditternes gummikøller svinge i veiret.

[81] Dette syn gav ham forøket fart. Forbi Egertorvet, forbi Dopheides magasin gik den vilde jagt, og saa opover mot Stortorvet.

En trik svinget netop op ved Stortorvet.

Der er redningen, tænkte Rask. Kan jeg bare faa slængt mig op paa trikken er jeg frelst.

Med anspændelse av sine sidste kræfter lykkedes det detektiven at faa hoppet op paa trikkens forreste platform.

Der blev vild panik blandt sporvognens passagerer.

Selv vognføreren saa med øiensynlig bestyrtelse paa manden i strømper og manschetskjorte.

Inde i vognen klumpet passagererne sig sammen, strakte hals og pekte ut paa platformen.

Folkesværmen fulgte efter trikken, saa godt den kunde.

«Det er en gærning!» skrek en visergut i høi diskant.

«Di maa være saa god at gaa av trikken,» sa konduktøren i en skarp tone.

«Kunde ikke falde mig ind. Hvorfor det?»

«Di vækker jo den rene forargelse og opløb i gata,» sa konduktøren.

Vognføreren dreide paa bremsen. Vognen holdt næsten paa at stanse.

I samme øieblik fik Rask se ingeniør Barrat og Bukki Matti komme løpende med revolveren i haanden.

Med forfærdelse saa han, at hans to fiender halte mere og mere ind paa ham.

Da blev den store opdager grepet av et fortvilelsens mot, en resolut handlekraft, som kun en mand som Stein Rask kunde vise i sine bedste øieblikke.

Koste hvad det koste vilde, han vilde ikke endnu en gang falde i Barrats hænder.

[82] Før vognføreren fik suk for sig, fik han et puf i brystet, som sendte ham baklængs ut paa gaten. Et sekund efter gik konduktøren samme vei.

Samtidig smækket Rask med venstre haand vogn døren bak sig i, og med høire haand grep han styrestangen og satte vognen paa fuld fart.

Som en utskudt kanonkule fløi trikken op gjennem Storgaten.

Et rædselshyl reiste sig fra trikkens passagerer. To herrer paa bakerste platform hoppet av i sidste øieblik. Tre ældre damer inde i vognen faldt hulter til bulter om hverandre paa gulvet.

Men intet kunde stanse den løsslupne trik. Med en hastighet, som tre gange oversteg den høiest tilladte, suste den opover gaten.

Paa fortauet stod folk vetskræmte og glodde.

Ingeniør Barrat og Bukki Matti hadde imidlertid ikke tænkt at gi sig saa let. Da de saa den store opdager flygte pr. sporvogn stormet de ind i en sportsforretning i Storgaten, grep resolut hver sin motorcykle og satte efter.

Slik begyndte altsaa denne vilde forfølgelse, som i sin tid stod omtalt i alle Kristiania-aviser, og som i parentes bemærket tilslut indbragte privatopdageren Stein Rask en mulkt paa 200 kroner for «ulovlig kjørsel» og «retsstridig benyttelse av fremmed eiendom».

En lignende forfølgelse har formentlig aldrig forekommet i kriminalhistoriens annaler. *Foran* den geniale opdager paa grøntrikken, i strømper og skjorte – og *bak* de to internationale forbrydere paa hurtigløpende motorcykler, med venstre haand paa styrestangen og høire haand krampagtig knyttet om den dobbeltløpede hammerless –

[83] Død og plage, tænkte den berømte opdager. Selv den store Nick Carter har sikkerlig ikke oplevet noget saadant!

Hvad er det for en linje jeg er kommet ind paa? tænkte han for sig selv. Jo, det er nok Sagene Ring. Det var sandelig heldig. Her kan jeg ialfald ikke bli fanget i en blindgate. Her kan jeg fortsætte at kjøre til dommedag, om jeg har lyst.

Da trikken for over Ankerbroen hørte opdageren en sterk larmen og puffen bak sig. Det var hans to dødsfiender som halte mere og mere ind paa ham.

Nu er gode raad dyre, tænkte opdageren. Med den farten varer det ikke længe før de indhenter mig.

Heldigvis var Rask lidt av en elektriker. Han opdaget en knap ved siden av styreapparatet, som kunde øke den elektriske strøm i ubegrænset maalestok.

Han skrudde paa knappen. Og dermed satte vognen avsted med en hastighet, saa Europas mest hurtiggaaende lokomotiv ikke kunde ha indhentet den.

Det hvinte og pep i luften, og gnisterne fløi fra skinnerne som en ildregn av sprutende stjerner. Motorcyklerne sakket mere og mere agterut.

De tre damer inde i vognen hadde allerede besvimt et halvt dusin gange.

I Thorvald Meyers gate skedde det første sammenstøt.

En kjærring med kurv paa armen kom sig ikke tidsnok væk fra trikkelinjen.

Siden har man aldrig hørt noget mere hverken til kurven eller kjærringen.

Paa anden runde forbi Stortorvet fandt det andet sammenstøt sted.

En elektrisk bil med et brudepar i skulde netop skraa over gaten.

Da parret vaaknet til besindelse, sat brudgommen [84] i en torvkone-kurv, omkranset av næper og kaalrabi, mens bruden med buketten i haanden havnet paa taket av den underjordiske.

Paa tredje runde ned gjennom Akersgaten indtraf den næste ulykke.

En vogn tilhørende K. R. V. stod midt i linjen. Hjulene hadde sat sig fast i trikkesporet og hesten slet for at komme løs, mens vognmanden hyppet av alle kræfter.

Et sammenstøt var uundgaaelig.

Før vognmanden fik suk for sig, sat han paa disken i apotheket «Kronen».

Hesten spaserte baklængs ind gennem en speilglasrute i Nilsens kaapeforretning og rev overende et modelstativ og diverse ekspeditriser.

Vognen rutschet ind gennem døren til konditoriet ved siden av, hvor den faldt fra hverandre i sine enkelte bestanddele og strødde indholdet ut over gulvet. Tre backfischer fik kaken i vrangstrupen og mistet appetitten for resten av dagen.

Ingeniør Barrat og Bukki Matti var forlængst hoppet av sine motorcykler og stod raadvilde og glodde paa. De hadde tat fast post ved Egertorvet og mumlet: Gubbevare mig vel! hvergang trikken suste forbi.

Publikum og politi stod magtesløst.

Folk i tusindtal stod langs linjen rundt hele Sagene Ring og ropte: Stans'n! Stans'n! Det tør uten overdrivelse sies, at halve Kristianias befolkning var paa benene.

Da var det, at byens politimester tok den raske beslutning, som næste dag bragte ham ros og hæder i alle landets aviser.

Han ringte op til elektricitetsverket og gav den fyndige besked:

Slaa av den elektriske strøm over hele byen!

Kap. 17. I fiendens vold

[85] Da den elektriske strøm stanset befandt trikken sig paa ottende runde, midt paa Bentse bro.

Rask la merke til, at farten svigtet. Skarpsindig som han var, varte det ikke længe, før sammenhængen gik op for ham.

Han slap styrestangen og hoppet av.

Før de forsamlede mennesker kunde komme sig av sin forbauselse, sprang han let som en hjort hen til broens rækverk, svang sig elegant over rækverket og stupte paa hodet ned i Akerselvens grønklare vande.

Rask var en glimrende svømmer.

I over et minut svømmet han under vandet. Saa stak han saavidt næsen op for at puste og dukket atter.

Paa denne maate svømmet han nedover Akerselven uten at bli set.

Imidlertid – vor helts gjenvordigheter var nok ikke forbi endnu.

Blandt folkemassen, som stod paa Bentse bro, da detektiven hoppet av, befandt sig ogsaa Miguel Fandango, en av banditterne fra den sydamerikanske havneby.

Han saa den store opdager hoppe ut av trikken og styrte paa hodet ned i elven. Men det hele foregik saa hurtig, at forbryderen ikke var istand til at stanse ham.

[86] Miguel styrtet imidlertid i største hast ned til elvebredden. Til alt held for ham laa der en hurtiggaaende motorbaat fortøiet midt mellem de gamle grønmalte snekker.

Det var gjort i en – to – tre for banditten at hoppe ombord i motorbaaten og sætte denne igang. Og saa fløi det elegante fartøi som en pil nedover Akerselven.

Den store opdager hørte larmen bak sig. Han vendte hodet om og fik se det kun altfor velkjendte forbryderfysiognomi titte frem over rælingen.

Rask bet tænderne sammen og svømte av alle kræfter.

Men han indsaa snart, at det var haabløst. Selv verdens allermest geniale detektiv kan ikke kapsvømme med en hurtiggaaende motorracer. Ikke i længden ialfald.

Baaten indhentet ham, og før han fik tid til at dukke hadde forbryderen grepet ham i luggen og halt ham ombord. 5 minutter efter laa Rask forsvarlig bastet og bundet i agterskotten, med en knebel i munden saa han ikke kunde utstøte en lyd.

Baaten la til land nogen hundrede meter længere nede, hvor forbryderen steg fra borde med den bundne opdager paa ryggen. Nede paa jernbanetorvet bestilte skurken en automobil til Grand Hotel.

Til den forsamlede menneskemasse sa han ganske rolig, at det var den sindssyke fra trikken, som endelig var indfanget og som nu skulde transporteres tilbage til Gaustad.

Paa værelse nr. 334 sat ingeniør Barrat og Bukki Matti i ivrig raadslagning.

Den store opdager var sluppet fra dem, og situationen var temmelig prekær. Skurkene kunde vente en arrestation hvert øieblik.

[87] Det værste er, at utenlandstoget allerede er gaat, sa Barrat, og vi kan ikke komme avgaarde før imorgen middag. Kanske vi burde bestille ekstratog?

I dette øieblik blev døren aapnet og ind traadte Miguel Fandango med den kneblede opdager paa ryggen.

De to forbrydere satte i et glædesutbrudd, da de fik se at deres uforsonlige motstander atter var i deres magt.

Saa plaffer vi ham over i den anden verden med en gang, sa Bukki Matti med et blodtørstig grin og trak frem sin revolver.

«Nei, stop et øieblik,» sa ingeniør Barrat. «Ikke flere skudd her paa hotellet. Skandalen er stor nok som den er. Idetheletat mener jeg, at vi for vor egen sikkerhets skyld mest mulig bør undgaa at gjøre os skyldig i noget direkte mord. Vi maa kunne finde ut en anden maate at gjøre vor ven uskadelig paa.»

Den internationale forbryderligas chef la fingeren paa næsen og tænkte.

«Stop! Jeg har det! Hent ind den store amerikanske kuffert, som staar inde paa hans eget værelse. Har vi ham først bundet og kneblet inde i kufferten, saa er det en let sak at faa kufferten med indhold ryddet avveien.»

Kufferten blev hentet ind, og den store opdager blev omhyggelig placert i bunden av den.

Stein Rask rullet med øinene og gjorde tegn til, at han ønsket at faa knebelen væk. Det var tydelig, at det var noget han hadde at si.

«Man skal altid optræde som gentleman likeoverfor en slagen motstander,» bemerket ingeniør Barrat sarkastisk. «Ta knebelen væk, og lad os høre hvad det er han har paa hjerte.»

«Jeg har kun et eneste spørsmal at komme med,» sa detektiven. «Efterpaa kan dere gjøre med mig, hvad [88] dere vil. For anden og sidste gang spør jeg Dem, ingeniør Barrat:

«Hvor er Grøftegrøft?»

«Aa hold kjæft med Deres fordømte pølsemaker,» ropte Barrat utaalmodig. «Jeg aner ikke, hvad De fabler om. Ned me'n igjen og knebelen paa!»

Knebelen blev paany forsvarlig anbragt, og kuffertens laag lagt paa. Saa dreiet ingeniør Barrat nøklen to gange om.

«Hvad skal vi nu gjøre med kufferten,» sa Bukki Matti og klødde sig eftertænksomt i hodet.

«Telefoner efter et bybud,» sa Barrat og hvisket Bukki Matti et par ord i øret.

Finnen saa fuld av beundring paa sin chef. «De er sandelig et geni, William Barrat,» utbrød han med en rungende latter.

Efterat Bukki Matti hadde telefoneret ned til Kristiania Visergutkontor og bedt dem øieblikkelig sende en mand med en haandkjærre op til Grand Hotel værelse 334, satte forbryderne sig ned og hadde en længere hviskende samtale. Av denne opfanget detektiven saa meget, at han forstod det var deres hensigt at drage til Kjøbenhavn med utenlandstoget næste dag.

Utenlandstoget gaar kl. 2.30, tænkte Stein Rask i kufferten. Endnu er kanskje ikke alt haab ute.

En stund efter indfandt manden fra visergutkontoret sig. «Der staar kufferten som skal bringes bort,» sa Bukki Matti og pekte paa detektivens skjulested. «Den er temmelig tung for den er fuld av bøker. Men jeg skal hjelpe Dem med den nedover trapperne, saa klarer De nok resten selv.»

Dermed tok Bukki Matti og bybudet tak paa hver sin side, og kufferten blev dels skubbet, dels baaret bortover gulvet.

[89] «Fan te tung tingest,» sa bybudet i en grættentone. «Men det er jo en gammel erfaring at bøker er det tyngste som finds.»

Et virvar av tanker fløi gjennom detektivens hode. Saa meget skjønte han, at han resikerte at komme ut paa en længere og sandsynligvis for ham mindre behagelig reise. Bundet og kneblet som han var, kunde han ikke gi en lyd fra sig.

Stein Rask gynget nedover trappene som lasten i et skib i sjøgang.

Utenfor porten blev kufferten paa en temmelig ublid maate slængt op paa bybudets kjærre.

«Hvor skal kufferten hen?» spurte bybudet.

«Til onkel,» svarte Bukki Matti smilende.

«Hvilken onkel?»

«Aa herregud, kjender De ikke «onkel»? Lykkelige mand! Onkel er alle lystige fætteres trøst i nødens time. Onkel er Folkebankens laaneindretning, avdeling A, Piperviken.»

Kap. 18. Hos «onkel»

[90] «Ser De, kjære hr. bybud,» fortsatte Bukki Matti i perlehumør, «jeg befinner mig i en forbistret kjedelig situation, som jeg hadde tænkt mig, at De og «onkel» og kufferten skulde redde mig ut av. Jeg mangler nemlig en 20 kroners penge paa at kunne betale min hotelregning. Og nu har jeg svært liten lyst paa at bli hektet for hotelbedrageri. Følgelig er der ingen anden raad end at stampe min store reisekuffert, som for tiden er mit værdifuldeste aktivum.»

«Aal reit,» sa bybudet, snudde skraaen i munden og skranglet avgaarde med kjærren.

Bukki Matti fulgte efter i en passende diskret avstand.

Utenfor Folkebankens laaneindretning i Piperviken blev kufferten løftet av kjærren og baaret opover trapperne ved fælles anstrengelser av den lille finne og hans hjælper.

«Hvad ønsker De min herre?» spurte den bukkende unge «utlaansassistent».

«Laane mest mulig paa denne solide amerikanske reisekuffert med bøffelskinds betræk og messinghaandtak,» sa Bukki Matti. Han var øiensynlig vant til denslags situationer.

Assistenten kastet et hurtig blik paa «pantet».

[91] «De kan faa 15 kroner paa den,» sa han.

«De maa la mig faa 20 ialfald,» svarte Bukki Matti. «Den er fylt med Ibsens og Bjørnsons samlede værker. De gaar med paa kjøpet. Desværre er kufferten laast, saa jeg kan ikke vise Dem pragtværkerne.»

«Beklager meget,» sa assistenten med en skuldertrækning, «men vi laaner av princip aldrig noget paa bøker. Specielt ikke Bjørnson og Ibsen. De utbringer aldrig noget ved en auktion.»

«Men jeg maa ha mindst 20,» gjentok Bukki Matti indtrængende. «Jeg er i en slik forbistret pengeknipe –»

«Kufferten er jo svært pen da – og saagodtsom ubrukt,» bemerket manden bak disken i en litt blidere tone. «Vel, De kan til nød faa 18 kroner paa den. Bøkerne kan De ta med hjem igjen, om De ønsker det.»

«Nei gudbevare Dere vel,» utbrød Bukki Matti forfærdet. «Lad mig bare slippe at dra paa mere idag.»

Dermed mottok Bukki Matti 18 kroner og skrev under paa et papir, hvori han høitidelig pantsatte «en kuffert med indhold» til Folkebankens laaneindretning, avdeling A, til sikkerhet for kontant laan kr. 18.00 med renter og omkostninger.

«Jeg fraskriver mig al ret til indløsning,» bemerket Bukki Matti smilende. «Jeg reiser nemlig imorgen til utlandet, og har ikke bruk for kufferten. Følgelig kan De sælge den ved auktion naarsomhelst.»

«Vel,» sa assistenten, «naar det er paa det rene, saa kjører vi kufferten bort paa pantegodsauktionen i Nygaten imorgen eftermiddag.»

Derefter blev kufferten sat ind paa lageret bakenfor kontoret, blandt gramofoner, snipkjoler, «guld-jagture», sølvlysestaker, kanarifugle i bur og andre pantsatte herligheter. Og døren blev smeldt i laas.

[92] Den store opdager kunde nu frit hengi sig til sine funderinger. Disse var ikke av ublandet behagelig art.

Rask hadde tidligere været i mangen vanskelig og penibel situation. Men dog aldrig i en situation, der tilnærmelsesvis kunde sammenlignes med denne.

Indelaast i sin egen amerikanske kuffert og pantsat til Folkebankens laaneindretning som sikkerhet for Bukki Matti Pedersonens gjæld kr. 18.00 med renter og paaløpende omkostninger, – det var den nøkne virkelighet.

Han var utvilsomt git til haandfast pant efter alle kunstens og lovens regler. Med høi og tydelig stemme hadde assistenten læst op: «Som sikkerhet for denne gjæld med renter og omkostninger pantsættes herved en amerikansk reisekuffert med indhold» –

«Indholdet», det var ham, den store opdager Stein Rask.

Og imorgen skulde han sælges ved offentlig auktion i Nygaten nr. 2.

Rask visste av gammel erfaring, at pantegodsauktionerne begynder kl. 5 eftermiddag. Selv om han altsaa kunde slippe ut ved denne tid eller noget senere saa vilde det hjelpe ham litet. Thi da var utenlandstoget allerede gaat for flere timer siden. Og var forbryderne først kommet utenfor Norges grænser, visste han at det var haabløst at fakke dem.

For enhver pris maatte ingeniør Barrat og hans haandlangere hindres i at komme avgaarde –.

Men hvorledes skulde dette ske?

Rask hadde en sjelden evne til at koncentrere alle sine tanker om én ting ad gangen. Han forsøkte altid først at naa det *nærmeste* maal, før han tok fat paa fjernereliggende opgaver.

Det nærmeste maal var denne gang utvilsomt at komme ut av kufferten.

[93] Følgelig koncentrerte Rask alle sine tanker om dette problem.

Kufferten var desværre laast, og det ganske forsvarlig, med 2 laase, en paa hver side.

Rask skjøt ryg som en kat og forsøkte paa denne maate at puffe laaget op. Men alle hans anstrengelser var forgjæves. Laasene var tilsynelatende like solide som Bukki Mattis sjømandsknuter.

Derefter byttet han stilling, la sig paa ryggen og forsøkte at faa spændtak mot kuffertens laak med sine bundne føtter. I sine unge dage hadde Rask været en ivrig fotballsparker. Denne færdighet kom ham nu til nytte. Kuffertens laak blev utsat for det ene kraftige støt efter det andet fra opdagerens føtter.

Pokker ogsaa, at jeg bare skal ha strømper paa benene, tænkte han for sig selv. Mine beksømmere med saalebesparerne vilde nu ha gjort underverker.

Efter et kvarters forgjæves anstrengelser maatte opdageren gi sig. Sveden perlet ham ned av panden, men kuffertlaaket var ikke veget en tomme.

Og pludselig gjorde han en forfærdelig opdagelse.

Han hadde ondt for at puste.

Luften i kufferten var øiensynlig paa det nærmeste opbrukt.

Ved denne opdagelse reiste haarene sig paa hodet av den ulykkelige detektiv.

Var det paa denne maate han skulde ende sit begivenhetsrike liv? En ussel kvælningsdød, spærret inde som en rotte i en fælde –

Som ethvert andet menneske hadde Stein Rask undertiden filosofert over, hvilken død der mon av skjæbnen var tiltænkt ham. Døden paa sotteseng i en høi alder, ombruset av nationens hyldest – døden for storforbryderens kølle eller revolver, midt under det heltemodige arbeide for retfærdighetens seir – eller [94] døden for snikmorderens lumske dolk i nattens mørke, alle disse dødsmaater hadde Rask kunnet tænke sig muligheten av.

Men at han skulde ende sit liv paa Folkebankens laaneindretning i Piperviken, indelaast i en amerikansk kuffert og pantsat for 18 kroner, det hadde dog ikke selv hans livligste fantasi kunnet foregjøgle ham.

Luften blev daarligere og daarligere inde i kufferten. Den store opdager formelig snappet efter veiret. Sorte ringer begyndte at danse for øinene paa ham, mens han knyttet hænderne krampagtig sammen.

Stein Rask følte, at hans sidste time var kommet. Grøftegrøft, Grøftegrøft, stønnet han fortvilet, saa skulde det altsaa ikke forundes mig at opleve løsningen av det store mysterium –

Langsomt følte han livet ebbe ut i alle sine aarer. Det var som at synke ned i bløte hynder, som at bli baaret paa milde vinger ut i den azurblaa æter, mot en vinkende evighetskyst langt, langt borte –

Og den store opdager sank avmægtig om paa kuffertens bund –.

Kap. 19. Overlistet

[95] Da detektiven atter slog øinene op, var det lys dag utenfor. Klokken var 9 neste morgen.

Men det visste Stein Rask ikke. Det var fremdeles like mørkt inde i kufferten, og som vi vet hadde han intet ur paa sig.

Han hadde imidlertid en følelse av, at han maatte ha været bevisstløs i flere timer.

Til sin forbauselse la han merke til, at luften inde i kufferten føltes betydelig friskere.

Saa var da ogsaa tilfældet.

Et besynderlig tilfælde hadde frelst den store opdager fra den forfærdelige kvælningsdød.

Inde paa lagerrummet var der nemlig en mængde rotter. En av disse hadde øiensynlig fundet, at den amerikanske kuffert var en speciel lækkerbidsken. Den hadde git sig til at gnave paa kuffertens ene side, og hadde i nattens løp lavet et saa stort hul, at den friske luft utenfra kunde trænge ind i kufferten.

Stein Rask la næsen til hullet og suget luften ind i fulde drag. Dette er jo formelig som at være paa Finse, tænkte den lykkelige opdager.

Da blev hans oppmerksomhet vakt av en eiendommelig banken og hamren utenfor. Den lød ganske svak, som om den kom langt borte fra, fra taket eller utenfor [96] vinduet. Hvem eller hvad det var visste han ikke. Men han fik straks en betryggende følelse ved at vite, at der var et menneskelig væsen i hans nærhet.

Kanske kunde han ved hjelp av bankesystemet sætte sig i forbindelse med dette væsen.

Han banket et par gange saa haardt han kunde mot kuffertens laak med sine bundne hænder.

Bankingen utenfor holdt øieblikkelig op. Manden hadde øiensynlig hørt signalet.

Det kom nu Rask til nytte, at han kunde telegrafsproget.

«Forstaar De hvad jeg sier?» signaliserte han ved hjelp av kortere og længere bankinger.

«Ja,» blev der svaret derutefra. «Jeg er elektriker og holder paa at reparere takledningen.»

«Vil De gjøre mig en overmaade stor tjeneste,» fortsatte detektiven. «Det gjælder liv eller død og kanske hele landets velfærd. Gjør De hvad jeg ber Dem om, skal jeg sørge for at De blir tildelt første præmie av Carnegies heltefond.»

«Ja tak,» lød svaret.

«Slip øieblikkelig Deres verktøi og løp ned paa telegrafstationen med et telegram som jeg nu skal diktere Dem. De faar lægge ut pengene saalænge, da jeg desværre for øieblikket ikke er i besiddelse av kontanter. Jeg har nemlig ingen klær paa mig og befinner mig inde i en kuffert.»

«Jeg er parat,» blev der svaret.

Stein Rask dikterte saa et langt telegram, adressert til privatopdager Simon Gløgg, Bogstadveien 43.

«Send det endelig som il,» var den store opdagers sidste ord.

Saa la han med et tilfreds suk sit trætte hode til hvile paa kuffertens bund.

[97] Klokken 2 middag samme dag sat vor gamle bekjendt Simon Gløgg inde paa sit værelse til gaarden i Bogstadveien 43, med frk. Amalie Hansen paa fanget.

Simon Gløgg hadde optraadt med sin vanlige resoluthet.

De var allerede ringforlovet.

Selvfølgelig hadde Gløgg avlagt forklædningen som gammel pukkelrygget mand, naar det gjaldt at erobre frøken Amalies hjerte. Istedendfor hadde han antat en glimrende forklædning som blasert verdensmand i 30-aarsalderen med armbaandsur og lyseblaa gamascher. Gjennem et opplysningsbyraa hadde han faat rede paa, at frk. Hansen hadde en rik gammel onkel i Amerika. Simon Gløgg hadde derefter presentert sig for frøkenen som en ung ven av hendes onkel, nylig hjemkommet fra forretningsreise i Amerika. Og selvfølgelig hadde han en masse hilsner at overbringe fra hendes prægtige gamle onkel i Kalifornien –.

Ved hjelp av denne udmerkede taktik hadde han hurtig erobret den smukke frøkens hjerte.

Nu gjaldt det altsaa at faa rede paa, hvorfor hun hadde indrykket de mystiske annonser i avisen, og hvad meningen var med disse.

«Min egen kjære Malla,» sa opdageren, idet han saa hende ømt ind i de spillende brune øine. «Du vet, at to elskende aldrig bør ha hemmeligheter for hinanden. Vi kjender jo hinanden saa litet. Jeg foreslaar derfor, at vi fortæller hinanden alt, *alt* om vort foregaaende liv. La os lægge hele vor fortid aapen for hinanden.»

«Ja,» sa Malla. lidt eftertænksomt. «Begynd du.»

«Nei, begynd du.»

«Hvorfor vil du ikke begynde?»

[98] «All right,» sa opdageren, «siden du endelig vil saa – Jeg heter altsaa, som du vet, Peter Wilhelm Knagenhjelm-Jensen. Min far var den berømte skipper fra Lillesand, som kjendte dronning Victoria. Han døde et aar før jeg blev født. Jeg er den yngste av 13 søskend. Maatte tidlig ut i verden for at tjene mit brød. Har været alt mulig, sauegjæter i Australien og cowboy i Argentina –

«Gid saa interessant,» utbrøt frk. Amalie.

«Saa kom jeg hjem igjen til Norge og blev aktiemægler og skibsreder, hvilket jeg fremdeles er. Tjener en ustyrtelig masse penger, har fin-fine forbindelser og en vældig konto i Centralbanken. Naar min hybel ikke akkurat er saa luksuriøst utstyrt, saa kommer det, skjønner du, av den forfærdelige husnøden her i byen –. Umulig at opdrive en virkelig standsmæssig hybel i Kristiania for tiden. Og hvad kjærlighet og den slags angaar, saa har jeg aldrig været forelsket eller forlovet, før jeg saa dig, min egen kjære pusekat. Nu er det din tur, Malla.»

«Ja,» sa Amalie, «hvem jeg er og hvem min mor er, det vet du jo. Og jeg har heller saagodtsom aldrig været forelsket eller forlovet, før jeg traf dig.»

«Saagodtsom aldrig? Husk du maa fortælle alt, stompen min.»

«Jamen det er saa leit saa,» stammet Malla og skjulte ansigtet ved detektivens skjortebryst.»

«Sludder og tøis, lille pus. Snak bare iveri.»

«Ja saa maa jeg vel tilpers da. Jo, ser du, jeg har nok desværre været saan litegranne forlovet. Ikke noget videre, skjønner du, men lidt. Jeg har faat en ring med blaa sten og et fotografialbum og en sofapute. Mere er det ikke. Han heter Rudolf Jensen og han er noksaa søt igrunden. Av og til ialfald. Men nu har jeg slaat op. Det er ingen ting mere mellem os.»

— — —

[99] «Har dere været meget sammen?» spurte Simon Gløgg i en skinsyk tone.

«Aaneida, langtifra. Vi har været kjendt bare i 3 maaneder. Og saa blev vi altsaa forlovet en kveld da. Men mama er jo saa rasende streng og religiøs og saan, og saa vilde hun ikke vite av noget kjæresteri som hun kaldte det. Hun forbød mig rent ut sagt at gaa ut om kvelden og passet paa mig bestandig. Og derfor fandt Rudolf og jeg ut, at vi kunde korrespondere pr. annonser.»

Pr. annonser, tænkte detektiven. Nu kom det!

«Jeg var jo ansat i «Aftenposten,» saa det var saa let for mig at faa sat ind en besked paa den maaten. Det kunde mama umulig kontrollere. Vi blev enige om at bruke et bestemt ziffersprog. Og nøklen til dette ziffersprog er –»

I dette spændende øieblik blev der banket haardt paa døren.

Malla sprat op fra detektivens fang.

Paa tærskelen stod et telegrafbud.

«Værsaagod, et iltelegram,» sa gutten og rakte blanketten frem.

Med skjælvende hænder rev detektiven telegrammet op og læste:

Møt frem ved utenlandstogets avgang kl. 2.30 og arrester en høi mørk herre med stikkende sorte øine og gulagtig ansigtsfarve. Det er storforbryderen William Barrat. Gaa derefter paa pantegodsauktion i Nygaten nr. 2 klokken 5 eftermiddag og kjøp for guds skyld den store amerikanske kuffert.
Stein Rask.

[100] Simon Gløgg var vant til at lystre blindt. Han saa paa klokken.

Den var et kvarter over 2.

«Kom igjen iaften klokken 7, Malla,» sa han og fløi paa dør.

I Bogstadveien fik han kapret en bil. Og saa bar det med lynets hurtighet ned til Østbanestationen.

Han kom 5 minutter før togets avgang.

Med sin vanlige resoluthet sprang han fra kupé til kupé. Men i ingen av dem kunde han opdage nogen, der helt svarte til Stein Rasks beskrivelse.

Endelig syntes lykken at tilsmile ham.

I en førsteklasses kupe sat en høi, elegant antrukken mand med lynende mørke øine. Ved hans side befandt sig en like elegant klædt dame, med et sydlandsk utseende og perleringer i ørene. Tvers overfor disse to sat en liten, undersætsig, tættbygget fyr med fregner i ansigtet og vorte paa næsen.

Den høie, mørke mand maatte utvilsomt være storforbryderen.

Simon Gløgg lot sin haand falde tungt paa mandens skulder.

«I lovens navn arresterer jeg Dem,» sa han i en tone, som ingen motsigelse taalte. «Jeg er politimand.»

Manden for op og saa paa detektiven med et rasende blik.

«For pokker, hvem tar De mig for,» ropte han indignert. «Jeg er den keiserlig-kongelige-østerrigsk-ungarske gesandt, grev Kurt Adalbert Metternich von und zu Ehrlichingen, og dette er min gemalinde og min kammertjener. Vover De at arrestere mig vil den keiserlig kongelige regjering holde den norske stat ansvarlig. Det er ensbetydende med krig mellem Norge og Østerrig-Ungarn, forstaar De det, herr politimand?»

[101] Simon Gløgg blev staaende temmelig betuttet. Mandens indignation hørtes ganske egte ut.

«Ja – ja,» stammet den store opdagers medhjælper, «jeg har selvfølgelig ingen speciel grund til at tvile paa at det er sandt, hvad De siger. Men for ordens skyld har De kanskje ikke noget imot at gi mig en liten legitimation for at De er den, De gir Dem ut for – Deres pas, visitkort eller et hvilket som helst andet legitimationstegn –»

«Nei selvfølgelig har jeg intet imot det,» svarte den høie herre med overlegen ro.

Han stak haanden ind paa jakkens inderlomme og trak frem et fotografi av sig selv. Det rakte han til opdageren.

«Værsaagod, her ser De mit fotografi,» sa han. «Se paa det, og se selv, om det ikke er mig.»

Simon Gløgg saa længe granskende paa fotografiet.

«Joho, det ligner,» sa han endelig. «Det ligner paa en prik. Jeg ber hr. greven undskylde, at jeg har tat feil. Farvel, mine herskaber, og tilgiv forstyrrelsen.»

Et halvt minut efter dampet toget ut fra perronen.

Simon Gløgg blev staaende igjen paa platformen og se med lange øine efter det bortdragende tog.

Da blev vinduet til en av kupeerne aapnet, og den foregivne østerrigsk-ungarske gesandt stak hodet ut. Et sarkastisk smil spillet om hans tynde, aristokratiske læber. Detektiven saa, at han rablet et par ord paa et visitkort og slengte det ut paa perronen.

Hurtig sprang Simon Gløgg bort og tok visitkortet op.

[102] Det bar følgende inskription i ophøiet staaltryk:

Paa foten av kortet stod der rablet med blyant:

«Farvel og tak for alt! Vi møtes i neste roman av samme forfatter.»

«Overlistet! Overlistet!» stønnet Simon Gløgg og sank om paa en pakkasse. «Hvad vil min store herre og mester si til dette?»

Længe sat Simon Gløgg paa kassen, sønderknust av fortvilelse. Men saa reiste han sig atter op. Han hadde endnu et hverv at fullføre. Han skulde jo paa pantegodsauktion klokken 5 og by paa en kuffert.

Ved halv syv tiden samme eftermiddag bevæget et eiendommelig tog sig opover Bogstadveien.

Foran gik detektivassistent Simon Gløgg.

I hælene paa ham kom 14 bybud; trækkende paa 14 haandvogne. Paa hver av disse haandvogne befandt sig en stor kuffert.

Det viste sig nemlig paa pantegodsauktionen, at der var ikke mindre end 14 amerikanske kufferter, som skulde auktioneres bort. Og da Simon Gløgg ikke visste, hvilken var hvilken, saa han sig nødsaget til at købe dem alle.

Vor ven brøt forgjæves sit hode med at studere paa, hvad ialverdens rike Stein Rask skulde med disse kufferter.

[103] Kufferterne blev stablet ind paa hans hybel i nr. 43, hvor de optok hele gulvpladsen, tiltrods for at de blev stablet ovenpaa hinanden i 2 etager.

Simon Gløgg skulde netop til at aapne dem en efter en, da han syntes at høre en svak klynkende lyd fra den allerstørste og tyngste av alle kufferterne.

Med et brækjern blev laasen revet op og laaget aapnet.

Aldrig før hadde Simon Gløgg oplevet et saa overraskende syn. Paa kuffertens bund laa hans store ven og kollega Stein Rask bundet og kneblet, kun iført manschetskjorte og halvstrømper.

I en fart blev knebelen revet løs og detektiven løftet op.

Simon Gløgg vilde i sin overstrømmende fryd gi sin store mester en hjertelig omfavnelse.

Men Stein Rask stanset ham med en avværgende haandbevægelse og sa med svak røst:

«Klem mig ikke. Jeg har en dynamitpatron i maven.»

Kap. 20. Hvor er Grøftegrøft?

[104] Efter at den store opdager hadde faat endel av Simon Gløggs avlagte klær paa sig og desuten en kop kaffe til at styrke sig med, gav han en kort beskrivelse av sine mange rystende oplevelser de sidste dage.

Saa var det Simon Gløggs tur til at fortælle.

Da den store opdager hørte, at det var lykkedes ingeniør Barrat og hans følge at fordufte, svor han en forfærdelig ed, og det var ikke just velsignelser han lot regne ned over Simon Gløggs syndige hode.

Det eneste, som trøstet ham til en viss grad var at ingeniør Barrat kanske, naar alt kom til alt, slet ikke hadde noget med pøsemaker Grøftegrøfts forsvinden at gjøre.

«Har du saa fundet ut, hvad meningen var med de besynderlige annonser i «Aftenposten?» spurte Stein Rask.

«Ne-ei, ikke det akkurat –» stammet Simon Gløgg, «men –»

«Hvad i herrens navn har du saa idetheletat gjort?» skrek den store opdager.

«Jeg har forlovet mig med frøken Hansen,» svarte Simon Gløgg.

Og saa fortalte han om sit besøk i avisens ekspedition, om hvordan han hadde gjort sin entre hos familien Hansen, og hvordan frøken Amalie netop var [105] ifærd med at gi ham forklaringen paa annoncernes mysterium, da iltelegrammet kom.

«Men nu er klokken straks 7,» endte Simon Gløgg sin beretning, «og da skulde hun komme op til mig igjen. Saa kan du faa høre resten av hendes egen mund.»

Et kvarter efter ankom den skjønnne Amalie.

Stein Rask blev præsenteret for hende som direktør Nathansen, en av hendes forlovedes allerbedste venner, som hun ikke behøvet at ha nogen hemmelighet for.

«Ja, hvad var saa meningen med de besynderlige annonserne, ved hvis hjelp du og gamlekjæresten din korresponderte sammen,» spurte Simon Gløgg efter en stunds forløp.

«Meningen er uhyre enkel,» forklarte frk. Amalie leende. «Rudolf og jeg hadde avtalt, at bare hvert tredje ord i annonsen skulde ha betydning. Læser man hvert tredje ord, forstaar man straks sammenhængen –»

Hurtig fandt den store opdager frem papir og blyant og noterte ned de to annonser, hvis ordlyd var som indprentet i hans hukommelse:

«Desværre opsættelse. Mesteren forhindret i planerne idag. Taushet! Naar gamla blir alene passer timen. Vent paa mesterens bud.»

Og:

«Kan krudtet fænge? Du tvinger brødrene komme avtalte sted. Iaften falder loddet. Utenfor ringen truer guldsmedens hævn. Pølsemakerens butik besøkes først.»

Saa snublende let var altsaa løsningen!

Læst paa den av Malla angivne maate stod der kort og godt:

[106] «Desværre forhindret idag. Gamla passer paa.»

Og:

«Kan du komme iaften utenfor guldsmedens butik?»

Borte var al mystik. Borte var tilsyneladende enhver forbindelse med det Grøftegrøftske mysterium.

Rask klødde sig eftertænksomt i hodet.

«Men si mig, frk. Hansen, hvorfor satte De altid «Flora» som overskrift?»

«Jo, det var efter avtale. Det var egentlig fordi Rudolf og jeg først blev kjendt en kveld nede paa Flora dansesalon i Tivoli –»

Atter forsvandt mystiken for den prosaiske virkelighet.

«Faar jeg lov at spørre Dem om endnu en ting,» sa Rask. «Hvad er han egentlig for noget, Deres forhenværende kjæreste. Hvad bestiller han?»

«Ingenting for øieblikket,» var svaret. «Han avtjener for tiden sin værnepligt som gardist –»

«Gardist! Gardist!»

Og pludselig gik der et lys op for den store opdager.

Meget som før var dunkelt, stod pludselig klart for ham. Og han begyndte at øine en svak lysning ind i det før saa uutgrundelige mørke, som omgav problemet Grøftegrøft –

Nu forstod han, hvad Simon Gløgg hadde fortalt om frøken Amalies mystiske bemærkninger til sin mor, om at kjæresten ikke kunde komme ut før sent paa aftenen, efterat «signalet var gaat», fordi «de passet saa godt paa.»

Og nu forstod han tillike bukseknappens mysterium.

Læseren vil erindre, at Rask utenfor Grøftegrøfts vindu hadde fundet en besynderlig bukseknapp av jern eller zink, en tarvelig utseende tingest, som paa en eller [107] anden maate hadde mindet ham om længst

henfarne dage.

Nu visste han, hvad denne knap hadde mindet ham om. Den hadde mindet ham om hans egen soldatertid, som matr. nr. 1682 paa «borgen».

Det var en av disse simple metalknapper, som pryder matrikelnumrenes leirjakker og leirbukser, og som utgjør toppunktet av den elegance mor Norge finder at kunne utstyre sine sønner med, naar de er i kongens klær.

Denne knap hadde altsaa gardisten Rudolf Jensen mistet utenfor vinduet til pølsemaker Grøftegrøfts røkeværelse –

Alle spor pekte nu hen mot gardisten som hovedmanden i den hemmelighetsfulde affære.

Det er en time senere.

Klokken er 11 nat.

Over den Grøftegrøftske villa i Thomas Heftyes gate hviler høstnattens ro. Kun fra et vindu paa baksiden av huset lyser der et svakt skjær.

Haven bak huset ligger i mørke. Det rasler svakt i trærnes grene, hvergang en luftning stryker forbi.

I haven, en 15 meter bak huset, ligger et hundehus. Ut av dette hundehus stikker et hode.

Det er dog ikke «Pasop»saarvaakne øine, som lyser frem i mørket.

Det er detektiven Stein Rasks energiske ansigt.

Resten av kroppen er skjult inde i hundehuset.

Hvordan er han kommet hit? vil læseren maaske spørge.

Det er hurtig fortalt.

[108] Da opdageren hadde talt med Malla, var hans beslutning fattet.

Nu var det Grøftegrøfts villa, som maatte holdes under opsig. Der kunde han kanskje allerede iaften opdage et eller andet av interesse.

Han sa hurtig farvel til Simon Gløgg og hans kjæreste, foregav et uopsættelig forretningserende og skyndte sig hen til Thomas Heftyes gate. Da han vel var kommet ind i haven, gjorde han den opdagelse, at hundehuset var en fortreffelig utkikspost. Et strømpebaand blev fast knyttet om snuten paa hunden, som saa blev placert, omhyggelig bundet, nogen meter bak huset, mens detektiven indtok pladsen indenfor.

Han hadde en fornemmelse av, at iaften vilde der ske noget.

Derfor laa han taalmodig og ventet, i en ikke altfor makelig stilling, mens minutterne langsomt sneglet sig hen.

Av og til kastet han et blik mot det oplyste vindu. Saavidt han kunde skjønne, var det kokkepikens værelse. En gang imellem syntes han at skimte et ansigt, som tittet frem bak gardinerne.

For at fordrive tiden tændte han en cigaret og saa med velbehag den blaa røk svinde op i luften.

Klokken var nu blit halv tolv.

Pludselig hørte han listende skridt fra siden. Det knaste i grusbelægningen.

En skikkelse i uniform, med den flotte gardistlue paa hodet, sneg sig forsigtig henad havegangen og imot huset.

Der har vi nok vor ven Rudolf Jensen, tænkte den store opdager.

Skikkelsen stanset utenfor det oplyste vindu og plystret sagte et par gange.

[109] Vinduet blev aapnet, og ut stak et kvindeansigt. Detektiven kunde dog ikke skjelne hendes træk i mørket.

Rask hørte en svak hvisken og tischen, avbrudt av den umiskjendelige lyd av et kraftig smeldkys.

Derefter blev vinduet helt aapnet, og en kvindeskikkelse hoppet ut.

Arm i arm kom parret spaserende, ret opover mot hundehuset.

Rask trak i en fart hodet til sig og krøp sammen saa godt han kunde inde i det trange rum.

Like foran hundehuset satte parret sig ned, gardisten med armen om damens liv. Og saa hørte Rask følgende interessante samtale:

«Har hu endda ikke merket noget?» spurte gardisten sagte.

«Nei langtifra. Hu bare graater og hyler hele dagen. Hu sørger over denne kjuksakken sin som om han rent skulde være et klenodium. Men værst var det forresten, da han derre detektiven var her. Han saa saa skarpt paa mig, at jeg blev reint fælen.»

«Men han opdaget heller ingenting?»

«Neida, det tror jeg da ikke. Uf, det har vært et leven og et huskomhei de sidste dagene, saa det har rent vært grove tingen. Bare dette var vel over, og manden snart kom tilrettes igjen.»

I det samme vendte kvinden ansigtet om, saa Rask kunde skjelne hendes træk.

Han gjenkjendte hende øieblikkelig. Det var Grøftegrøfts kokkepike, Gurine Hatlemark.

Og samtidig la han merke til en anden ting, som interesserte ham umaadelig. Gardisten hadde en fille

bundet om pekefingeren paa høire haand, som han netop holdt kjærlig om kokkepikens liv.

[110] Rask stirret i flere sekunder paa den blodplettede fille.

Og i samme øieblik gik gaadens løsning op for den store opdager.

Som i et tableau saa han det hele for sig.

«Vov! Vov!» bjeffet han høit og lystig ut mot det forelskede kjærestepar.

Gardisten og kokkepiken fløi fra hverandre som om de var stukket av hver sin slange.

Ut av hundehuset krøp opdageren paa alle fire. Og saa slog han kloen i skulderen paa det forskrækkede par og sa med sin allermest frygtindgydende stemme:

«I lovens navn arresterer jeg Dem!!»

«Kom nu og bli med ind til fru Grøftegrøft og gaa hurtigst mulig til bekjendelse,» fortsatte detektiven, da parret var kommet nogenlunde til besindelse. «Jeg er den berømte opdager Stein Rask.»

--

Et kvarter senere stod der en graatende kokkepike, en benauet gardist og en stolt detektiv foran fru Grøftegrøft inde i dagligstuen. Fruen var staaet op av sengen og hadde saavidt faat slængt en morgenkjole og en natkappe paa sig.

«Det skal være mig en fornøielse at rekonstruere for Dem, ærede frue, hvordan det hele er gaat for sig,» sa den store opdager. «Jeg ser nu hele sammenhængen tydelig for mig. Vil De ikke ta plads saalænge mens jeg fortæller.»

Fruen satte sig, og detektiven fortsatte:

«For at begynde med begyndelsen: Danserinden Flora har intet med saken at bestille. Deres mand har sandsynligvis kjendt hende engang i gamle dage, siden han hadde hendes fotografi i sin skrivebordsskuf.

[111] De mystiske annonser har heller intet med saken at gjøre. De var indrykket av en viss frøken Amalie Hansen, som paa denne maate korresponderte med sin kjæreste, gardisten Rudolf Jensen.

«Hvordan vet De dette?» spurte gardisten forbauset.

Rask lot sig ikke forstyrre, men fortsatte uanfegtet, mens han knipset asken av cigarettens:

«Bemeldte gardist var ikke ganske trofast mot sin kjæreste. Han dyrket ogsaa et andet kjærlighetsforhold, nemlig til *Deres* kokkepike, frk. Gurine Hatlemark, som nu staaer foran Dem herinde. Han besøkte hende tit og ofte om aftenen, idet han ulovlig snek sig ut av kasernen efter rosignal.

Den aften Deres mand forsvandt var hr. gardisten atter ute paa vift.

Klokken 11 om aftenen snek han sig hen til kokkepikens vindu for at træffe hende. Hun var imidlertid

endnu ikke færdig med sit arbejde, og de avtalte derfor et stevnemøde senere paa aftenen. Da var det De hørte ham hviske: *Inat kl. 12!* Og den mandsskikkelse, De syntes at skimte, idet han forsvandt i mørket, var netop hr. gardist Rudolf Jensen.

Kl. 12 var han tilbage igjen i haven. Han blev hjulpet av kokkepiken ind paa hendes værelse. Deres mand i røkeværelset ved siden av var da gaat ut i et eller andet erende. Frk. Gurine og hendes elsker fik saa den ulyksalige idé at avlægge en liten snarvisit inde i Grøftegrøfts værelse. Jeg tar neppe feil, naar jeg antar, at det var whiskyflasken inde i skapet som lokket den bolde kriger –»

«Aassen i al verdens rike vet De alt dette her?» utbrød kokkepiken forfærdet.

[112] «Hys!» avbrøt opdageren hende med en bydende haandbevægelse. «Det hører med til mit fag at vite alt og forstaa alt.»

Som sagt, piken vilde gjerne skjænke sin kjæreste en dram, og han vilde gjerne ta imot. Paa taaspidsene snek de sig ind i røkeværelset. Det var de listende trin, fruén hørte fra værelset ved siden av.

Men i mørket kom hr. Jensen desværre til at snuble mot en stol, saa denne væltet og han selv faldt paa gulvet saa lang han var. Det var «det dumpe fald av et menneskelig legeme», kjære frue. Og saa sprang De op fra Deres plads inde i dagligstuen. Dette hørte parret og foretok en skyndsom flugt. Piken retirerte gjennom kjøkkendøren, og gardisten hoppet hurtig ut gjennom vinduet. I faldet hadde han skaaret sig i fingeren paa et stykke av pølterglasset, som han kom til at vælte ned og knuse, da han væltet stolen. Derav de tre mystiske blodflekker paa gulvet og i vinduskarmen. Som De vil se, bærer han endnu fille om høire haands pekefinger.

I det samme han hoppet ut gjennom vinduet, sprang en knap i benklærne. Den fandt vi, som De nok erindrer, dagen efter like nedenfor vinduet.

Altsaa mine damer og herrer,» endte Rask sin lange enetale. «Mysteriet er nu, som De vil se, opklaret. Det hele er en simpel anvendelse av følgeslutningernes videnskap.»

«Men,» bemerket fru Grøftegrøft spakfærdig. «Vi har jo endnu ikke fundet min mand.»

«Det er pokker ta mig sandt,» sa den store opdager. «Vi har jo endnu ikke fundet Grøftegrøft.»

Kap. 21. En pjolter – og noen enkelte til

[113] «Hvor i al verdens rike kan han befinde sig henne?» utbrøt Rask. «Iaften er det tre samfulde døgn siden han forsvandt. Det er min salighet et vanskelig problem at løse.»

«Men har jeg opklaret saken hittil, saa skal jeg nok greie resten ogsaa,» sa detektiven med løftet pande. Han var nu i det rette opdagerhumør.

I dette øieblik hørte man noget pusle ved døren ute i entréen. Det var som en mand, der hadde vanskelig for at finde nøkkehullet.

Saa blev nøklen dreiet om i laasen, der lød vaklende skridt ute i entreen, og døren til dagligstuen blev forsigtig aapnet.

Paa tærskelen stod en fet, rød musset herre med straahtatten bak i nakken og stirret med svømmende øine paa forsamlingen.

«Herman! Herman!» skrek fru Grøftegrøft.

Det var virkelig den forsvundne pølse-maker, som stod lys levende for dem.

I den almindelige forvirring saa kokkepiken og gardisten sit snit til at forsvinde.

«Herman! Herman! Hvor *har* du været henne i al denne tid,» utbrøt fru Grøftegrøft hulkende.

[114] «Været? Været?» gryntet skikkelsen paa dørtærskelen. «Aa skjeller det dig da? Men hvad er det for slags dansebal du laver, mens jeg er borte, om jeg tør spørre?»

Da grep den store opdager initiativet.

«Mit navn er detektiven Stein Rask,» sa han i en tone som ingen motsigelse taalte. «Jeg ønsker at si Dem, hr. Grøftegrøft, at mit hverv er at opklare dette mysterium, og dette hverv skal og vil jeg fuldføre. Hvis De ikke øieblikkelig kommer frem med sandheten, den rene uforfalskede sandhet, har jeg Deres frues ordre til at forlange *skilsmisse* fra Dem.»

Det var øiensynlig en trumf. Pustende og pæsende sank pølse-makeren ned i en stol.

«Ja, herregud. Jeg kan saa gjerne føie Dere, naar det er saa meget om at gjøre,» la han til i en litt mere medgjørlig tone. «Men først vil jeg ha mig en whisky og soda. Kanske hr. detektiven tar en drink med?»

«Vi bør absolut føie hr. Grøftegrøft i dette ønske,» indskjøt opdageren hurtig.

Med en ikke synderlig velvillig mine satte fruen to pjolterglas med tilbehør frem for de to herrer.

Og efter at ha tat sig et par svære slurker og tændt en tykmavet havaneser begyndte Grøftegrøft sin beretning:

«Den kvelden du vet, hadde jeg egentlig avtalt at møtes med Brodersen. Du husker Brodersen, agent i hvitevarer, han som du aldrig kunde like, fordi du paastod at han «trak mig væk fra hjemmets arne». Det er nu bare no sludder da. Kjæk og real kar, Brodersen, i alle maater. Men da jeg skulde gaa ut for at træffe ham, lavet jo du en forfærdelig præken og kommers, og det endte med at jeg lovte at bli hjemme den kvelden. Saa sat jeg altsaa herinde i røkeværelset og tok ^[115] mig en stille pjolter for mig selv og kjedet mig næsten fordærvet. Da jeg hadde tat den andre pjolter tænkte jeg for mig selv, at det kunde nu allikevel være pokker saa snodig at træffe Brodersen. Bestandig liv og luft i luka med den karen. Saa bandte jeg en pen liten sætning for mig selv og lovte paa, at jeg vilde Søren fordundre mig ikke sitte her i stolen paa kommando som en anden tøffelheld. Ja, og saa gik jeg ut gjennom gatevinduet, skjønner du –. Jeg vilde jo nødig forstyrre dig, bassa mi, som jeg visste sat inde i stuen ved siden av og læste –»

«Jeg tænker vi sier, du vilde ikke at jeg skulde merke at du lusket ut,» indskjøt fruen i en syrlig tone. Men Grøftegrøft fortsatte uanfegtet:

«Saa tok jeg trikken ned til Grand, og der traf jeg Brodersen. Da var klokka kvart paa tolv.»

«Fært saa sent du kommer,» sa Brodersen.

«Huslige forhindringer,» sa jeg.

«Forstaar, forstaar,» sa Brodersen. «Den maa vi jaggu ha os en pjolter paa.»

«Pjolter er bra,» sa jeg.

Saa fik vi os en pjolter hver. Da den var tømt sa Brodersen: «En pjolter er igrunden litt for litet.»

«Det skal jo helst være en i det andre beinet ogsaa,» sa jeg.

Da den andre pjolteren var næsten slut, sa Brodersen: «Jamen er det rart. Des mere en drekker, des mere faar en løst paa.» «Tre pjoltere er ikke det gran formye,» sa jeg. Saa blev det en til da. Og saa noen enkelte til. Da vi gik ut fra Grand sa Brodersen: «Jeg tror ikke det er værdt du gaar hjem til gamla ikveld. Beina blir gjerne litt ustøe saa seint paa kvelden.»

«Du har sandelig ret, Brodersen,» sa jeg.

^[116] «Du kan faa ligge paa min sofa inat,» sa Brodersen.

«Du er en knup, Brodersen,» sa jeg.

Saa laa jeg altsaa paa sofaen hos Brodersen den natten.

Næste morgen sa Brodersen: «Naa skal sandelig en kall pils smake godt.»

«Morgenpilsen er det bedste som finds,» sa jeg.

Da vi hadde tømt pilsen sa Brodersen: «Pils er bra, men whisky er bedre.»

«Der fandt du det rette ord, Brodersen,» sa jeg.

Saa blev det en liten pjolter da, oppe hos Brodersen. Og saa en til. Og saa noen enkelte til.

Saa spiste vi middag paa – ja hvor var det nu henne – andentasje i Losjen tror jeg. Til kaffen fik vi os en liten knert, og det smakte vidunderlig godt.

«Har du lagt merke til det,» sa Brodersen, «at pjolter bestandig smaker bedst om eftermiddan, efter kaffe?»

«Akkurat min egen erfaring,» sa jeg.

Saa blev det non til, og saa blev det kveld.

«Nu gaar vi i sirkus,» sa Brodersen.

«Var det ikke netop det, jeg aassaa sat og tænkte paa,» sa jeg.

Dermed gik vi i sirkus og hadde det faderlig morsomt.

Da vi gik derfra sa Brodersen: «Fært saa den sagmuggen og sirkusstøvet gjør en tør i halsen, du Grøftegrøft.»

«Ja, la os skylle ned svineriet,» sa jeg.

Saa var vi indom Tivolihaven en liten stund og fik os nogen enkelte smaa kokelikoer.

Ut paa kvelden sa Brodersen: «Jeg tror ikke det er værdt du gaar hjem iaften heller.»

«Tak som byr, sofaen din var svært god at ligge paa,» sa jeg.

[117] Den andre morgenen, da jeg vaaknet, var jeg græsselig tør i halsen, og det rumsterte fært inde i hue.

«Her maa der repareres,» sa Brodersen.

«Ja og det grundig ogsaa,» sa jeg.

Saa blev det en liten pjolter da. Og saa et par til.

Den dagen spiste vi middag i – ja jeg tror næsten det var i Losjens andentasje da ogsaa. Og saa sa Brodersen: «Ikveld gaar vi dæggern snurre mig i Basserallen.»

«Fuldstændig enig med sidste ærede taler,» sa jeg.

Vi gik i Bazarhallen og lo os næsten kvæk fordærvet. Det var rent som at være ungar og sprællemænd igjen. Og der har de en grepa god whisky. Vi maatte jo ha lidt at fugte talentet med.

«Jeg tror næsten du faar bli med hjem iaften ogsaa,» sa Brodersen.

«Det er vist det tryggeste igrunden,» sa jeg.

Den tredje dagen da jeg vaaknet – ja det var imorges altsaa – saa sa jeg: «Naa maa jeg piska dø hjem til kjærringa mi. Hu kunde let bli ræd for mig stakkars.»

«Ja, og jeg faar nok ta mig en liten tur indom kontoret,» sa Brodersen.

Da vi hadde klædt os paa, og var kommet utenfor Teatercaféen, sa Brodersen:

«Saa faar vi ta os et hurtig avskedsbæger da, gamle ven!»

«Ja det maa vi naturligvis ha. Det har været en festlig dag, du Brodersen,» sa jeg.

Da vi hadde tat os noen avskedsbægere, sa Brodersen: «Jeg er igrunden ikke større oplagt til at gaa ned paa kontoret – akkurat nu.»

«Det haster jo ikke saa farlig heller,» sa jeg.

[118] Saa blev det en liten kanarifugl til, og saa spiste vi middag sammen igjen.

Efter kaffen blev vi sittende i triste funderinger.

«Du har det godt du Grøftegrøft, som har et hyggelig hjem at gaa til,» sa Brodersen.

«Du har det godt som er ungar, du Brodersen,» sa jeg.

«Saa skaaler vi for hverandres lykkelige fremtid,» sa Brodersen.

«Den skaalen er jeg med paa,» sa jeg.

Og saa blev det noen faa enkelte tilslut. Og saa blev det kveld. Med taarer i øinene sa Brodersen og jeg farvel. Og saa ruslet jeg hjem. Og nu er jeg altsaa her. Skaal da, hr. detektiv.»

--

Taus hadde Stein Rask lyttet til den eiendommelige beretning. Det Grøftegrøftske mysterium var løst.

Han forstod, at hans arbeide var forbi og bukket høflig for herren og fruene, idet han reiste sig for at gaa.

«Kun et spørsmål endnu, hr. Grøftegrøft,» sa detektiven paa faldrepet. «Hvorfor hadde De egentlig streket med blaa blyant under de to annonserne i «Aftenposten» merket «Flora?»

«Aa ikke for noe egentlig,» sa Grøftegrøft. «Jeg saa tilfældigvis de annonsene og syntes de hørtedde saa besynderlige ut. Jeg tænkte at vise dem til kona mi, og satte en strek under for at huske paa det.»

Detektiven bukket og gik.

«Jeg haaber, jeg har løst det vanskelige problem til Deres fulde tilfredshet,» sa han til fru Grøftegrøft, da de stod sammen ute i entréen. «Jeg skal tillate mig ved leilighet at sende Dem nota over mit salær.»

--

[119] Samme aften sat den store opdager i slaabrok og tøfler hjemme hos sig selv og saa med velbehag paa de flagrende blaa røkskyer, som langsomt hvirvlet op mot taket. Der er igrunden en ting ved mysteriet Grøftegrøft, som endnu ikke er opklart, tænkte han ved sig selv. Det er de tre rædselsfulde skrik, som fru Grøftegrøft hørte samme aften, hendes mand forsvandt. Det var skrik, som intet menneskelig hadde ved sig, som fra et væsen i den høieste nød. De lignet mest skriket fra en kat i pine –

Hvad kunde det være for noget?

Naa ja, jeg er like glad. Mysteriet er jo i det væsentlige opklaret. Naar alt kommer til alt, saa var det kanske en kat som skrek –

ENDE

Rocambole Pedersens *Den forsvundne pølse-maker* er lastet ned gratis fra bokselskap.no